

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. rugsėjo 10 d. Nr. 21RE1-
(AG1-127/12-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė), Daivos Bereikienės ir Dariaus Saveikio (pranešėjas), sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, dalyvaujant pareiškėjams A. M., G. M. ir jų atstovei advokatei E. B., atsakovės Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos atstovei R. Š., trečiajam suinteresuotam asmeniui L. V., jos atstovui advokatui R. B., įgaliotai atstovei U. V.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka, surengtame nuotoliniu būdu naudojant *Microsoft Teams* programinę įrangą, išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjų A. M. ir G. M. skundą atsakovėms Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir Kultūros paveldo departamentui prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos dėl 2025-03-24 Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento rašto Nr. (duomenys neskelbtini) ir 2025-04-09 Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimų ir įpareigojimo atlikti veiksmus, trečiasis suinteresuotas asmuo – L. V.,

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2025-04-25 gautas pareiškėjų A. M. ir G. M. (toliau kartu ir – *pareiškėjai*) skundas atsakovėms Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir Kultūros paveldo departamentui prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, kuriame suformuluoti šie reikalavimai: 1. *panaikinti 2025-03-24 Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl jūsų skundo nagrinėjimo nutraukimo (dėl kapitalinio ir paprastojo remonto darbų (duomenys neskelbtini))“ (toliau – Reikalavimas 1); 2. panaikinti 2025-03-24 Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento raštą Nr. 2D-6820 „Dėl skundo dalies persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją (dėl kapitalinio ir paprastojo remonto darbų (duomenys neskelbtini))“ (toliau – Reikalavimas 2); 3. panaikinti 2025-04-09 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skundo dalies persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją“ (toliau – Reikalavimas 3); 4. įpareigoti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2024-07-09 d. skundą Nr. 24/07/09-01 (toliau – Reikalavimas 4); 5. spręsti VTPSI atsakomybės*

klausimą už AGK 2024-11-29 d. sprendimo, priimto administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2024 nevykdymą (toliau – Reikalavimas 5).

Skundą dalyje dėl Reikalavimo 2 ir Reikalavimo 5 2025-04-30 Komisijos sprendimu yra atsisakyta priimti kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai. Pastarasis 2025-04-30 Komisijos sprendimas yra įsiteisėjęs.

Pareiškėjai A. M. ir G. M. skundu (toliau – skundas) Komisijos prašo: „1. panaikinti 2025-03-24 d. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl jūsų skundo nagrinėjimo nutraukimo (dėl kapitalinio ir paprastojo remonto darbų (duomenys neskelbtini))“; 2. panaikinti 2025-04-09 d. Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos (toliau – KPD) Kauno teritorinio skyriaus raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skundo dalies persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją“; 3. įpareigoti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2024-07-09 d. skundą Nr. 24/07/09-01“.

Pareiškėjai skunde nurodo, kad 2024-07-09 pareiškėjų vardu jų atstovė pateikė skundą Inspekcijai Nr. 24/07/09-01 dėl buto (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), savininkės L. V. galimai neteisėtų veiksmų. 2024-08-27 pareiškėjų atstovė gavo Inspekcijos raštą Nr. SD-19210 „Dėl jūsų skundo nagrinėjimo nutraukimo“, kuriuo Inspekcija informavo, kad pranešimo nagrinėjimas nutraukiamas. Pareiškėjai Komisijai 2024-09-27 pateikė skundą dėl Inspekcijos Vidurio Lietuvos Statybos valstybinės priežiūros departamento 2024-08-27 rašto Nr. SD-19210 „Dėl jūsų skundo nagrinėjimo nutraukimo“ (administracinės bylos Nr. AG1-282/10-2024).

2024-11-29 Komisija administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2024 priėmė sprendimą Nr. 21RE1-387, kuriuo nusprendė pareiškėjų patikslintą skundą tenkinti iš dalies – panaikinti Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2024-08-27 sprendimą Nr. SD-19210 ir įpareigoti Inspekciją per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo gavimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą; kitoje dalyje bylą nutraukti.

2025-03-24 pareiškėjų atstovė gavo Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl jūsų skundo nagrinėjimo nutraukimo (dėl kapitalinio ir paprastojo remonto darbų (duomenys neskelbtini))“ (toliau – Raštas Nr. (duomenys neskelbtini)), kuriuo Inspekcija informavo, kad „atsižvelgiant į tai, kad skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktais, 2 dalimi, 3 dalimi, Jūsų skundo nagrinėjimo procedūra yra nutraukiama“.

2025-03-24 pareiškėjų atstovė gavo Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento raštą Nr. 2D-6820 „Dėl skundo dalies persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją (dėl kapitalinio ir paprastojo remonto darbų (duomenys neskelbtini))“ (toliau – Raštas Nr. 2D-6820), kuriuo Inspekcija informavo, kad „atsižvelgiant į tai, kad skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktais, 2 dalimi, 3 dalimi, Inspekcijoje skundo nagrinėjimo procedūra yra nutraukiama“; „Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 4 dalimi, Taisyklių 36 punkto nuostatomis, skunde nurodytų dalies klausimų „<....> Dėl galimų L. V. neteisėtų veiksmų pastatui galėjo būti padaryta didelė žala – dėl nešančios sienos pažeidimų galėjo būti pažeistos kitos pastato konstrukcijos ir atitinkamai pakeistos pastato, kaip kultūros paveldo objekto, vertingosios savybės“, įvertinimui ir sprendimų priėmimui, persiunčiame nagrinėti pagal kompetenciją Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritoriniam skyriui. Prašome Jūsų išnagrinėti skundą ir apie priimtus sprendimus informuoti pareiškėją“.

2025-04-09 pareiškėjų atstovė gavo KPD raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skundo dalies persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją“ (toliau – Raštas Nr. (duomenys neskelbtini)), kuriuo KPD informavo: „kadangi VTPSI nagrinėdama Skundą išsiaiškino, kad Skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.125 straipsnio 1 dalies nuostatą, kad bendrasis ieškinio senaties terminas yra dešimt metų, KPD Kauno teritorinis skyrius priima sprendimą Skundo dalies, persiųstos nagrinėti pagal kompetenciją, nenagrinėti“

Pažymi, kad Raštas Nr. (duomenys neskelbtini), Raštas Nr. 2D-6820 yra nepagrįsti, pareiškėjų skundą nagrinėjęs VTPSI atsakingas asmuo nevykdė Komisijos 2024-11-29 sprendimo, priimto administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2024, ignoravo Komisijos nurodymą, kad „Inspekcija privalo išsamiai ištirti pareiškėjo nurodytas aplinkybes bei tinkamai įforminti duomenų šaltinius ir / ar įrodymus, kurie nekeltų jokių abejonių dėl dokumentuose pateiktų duomenų tikslumo ir patikimumo“, pareiškėjų skundą išnagrinėjo itin aplaidžiai, jokių įrodymų, kurie nekeltų abejonių dėl savo raštuose pateiktų duomenų tikslumo ir patikimumo, taip pat objektyvių įrodymų dėl vertintų atliktų statybos darbų ir statybos darbų atlikimo laikotarpio nepateikė.

Nurodo, kad Rašte Nr. (duomenys neskelbtini) Inspekcija nurodo, kad: „Inspekcija 2025-01-27 atliko pakartotinį faktinių duomenų patikrinimą vietoje, adresu (duomenys neskelbtini) (pirminis patikrinimas pagal skundą buvo atliktas 2024-08-08) ir 2025-02-28 surašė faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-289. Patikrinimo metu nustatyta, kad „<...> kad yra atlikti skunde nurodyti patalpos – buto (duomenys neskelbtini) (toliau – Butas) ir bendro naudojimo patalpos paprastojo ir kapitalinio remonto darbai. Iš bendro naudojimo patalpos gipso kartono plokštė užtaisytos durys, kuriomis buvo patenkama į Buto patalpą kadastrinių matavimų byloje (toliau – byla) pažymėta 3-1. Bendro naudojimo koridoriaus patalpoje, atliekat parastojo remonto darbus įrengta pertvara su durimis (suformuojant patekimą į Butą) atitveriant dalį koridoriaus patalpos ir prijungiant prie Buto, sumažinant koridoriaus ilgį nuo 8,49 m iki 4,73 m. Iš atitverto koridoriaus laikančioje sienoje įrengtos durys 0,9 m pločio ir 1,9 m aukščio, kuriomis patenkama į Buto patalpas byloje pažymėtas 3-2 ir 3-1. Aplinkybių patikslinimui ir atliktų darbų vykdymo laikui nustatyti 2024-08-08 patikrinimo metu pateiktas buto savininkės L. V. (toliau – savininkė) paaiškinimas, (dėl rašytinės klaidos tikraja data laikyti ne 2024 m. liepos 8 d, o paaiškiniame nurodytą datą 2024-08-08). Dėl ligos nesant galimybei dalyvauti pakartotiniame patikrinime, savininkės 2025-02-06 Departamentui pateiktas papildomas paaiškinimas „Dėl pakartotinio patikrinimo ir su juo susijusių paaiškinimų“ (VTPSI dokumentų valdymo informacinėje sistemoje užregistruotas 2025-02-06 Nr. 3D-403) kuriame nurodoma: “Tarp pastato bendro naudojimo patalpų bendrasavininkų teisiškai įforminto susitarimo (sutikimo) atliktų darbų vykdymui, bendro naudojimo patalpų naudotojos ir buto savininkės L. V., nepateikta“.

Nurodo, kad Rašte Nr. (duomenys neskelbtini) Inspekcija pateikia melagingą informaciją, nes 2025-01-27 joks patikrinimas neįvyko. Įsiteisėjęs Komisijos 2024-11-29 sprendimui, priimtam administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2024, Inspekcija 2025-01-23 surašė raštą Nr. 2D-1604 „Dėl statybos patikrinimo (duomenys neskelbtini)“, kuriuo informavo, kad „Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentas 2025 sausio 27 d. nuo 10:00 val. atliks patikrinimą (duomenys neskelbtini), patikrinimą ar atlikti statybos darbai atitinka teisės aktų reikalavimus“. 2025-01-27 specialistas A. P. atvyko adresu (duomenys neskelbtini) atlikti L. V. priklausančio buto Nr. (duomenys neskelbtini) apžiūros. Pareiškėjai taip pat atėjo į apžiūros vietą. Tačiau 2025-01-27 joks patikrinimas neįvyko, nes į iš anksto planuotą patikrinimą neatvyko L. V. Kadangi nei L. V., nei kitas ją atstovaujantis asmuo neatvyko į patikrinimą, Inspekcijos specialistas A. P. negalėjo patekti į butą Nr. (duomenys neskelbtini) ir įvertinti faktinių aplinkybių, kurios yra matomos tik patekus į butą Nr. (duomenys neskelbtini). Taigi, neatvykus L. V. į patikrinimą ir neįleidus Inspekcijos specialisto A. P. į butą Nr. (duomenys neskelbtini), buvo neįmanoma atlikti teisės aktų reikalavimus atitinkančio patikrinimo ir buvo neįmanoma įvykdyti reikalavimų aprašytų Komisijos 2024-11-29 sprendime administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2024. Atsižvelgiant į tai pareiškėjai 2025-01-30 elektroniniu paštu kreipėsi į Inspekciją su prašymu informuoti, kada numatytas naujas Inspekcijos patikrinimas, tačiau jokie atsakymo nesulaukė.

Pažymi, kad L. V. 2024-12-18 savavališkai pakeitė lauko durų spyną, pareiškėjai negalėdami patekti į namus, buvo priversti šią spyną pakeisti. L. V. buvo informuota apie spynos pakeitimą, jai yra padarytas raktas, tačiau rakto ji iki pat šiol neatsiėmė. Taigi L. V. nuo 2024-12-18 neturi rakto nuo lauko durų ir negali patekti nei į bendro naudojimo patalpas, nei į butą Nr. (duomenys neskelbtini). Dėl šių priežasčių joks patikrinimas be pareiškėjų žinios pastate (duomenys neskelbtini) negalėjo būti atliktas. Taigi nei 2025-01-27, nei vėliau jokie patikrinimo pastate (duomenys

neskelbtini) Inspekcija neatliko, todėl nesuprantama koku teisiniu pagrindu buvo surašytas skundžiamame Rašte Nr. (duomenys neskelbtini) nurodytas 2025-02-28 faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas Nr. FAK-289, kada ir koku būdu buvo nustatyti jame užfiksuoti duomenys.

Paaškina, kad Rašte Nr. (duomenys neskelbtini) Inspekcija nurodo, kad buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkė 2025-01-27 patikrinime nedalyvavo dėl ligos: „Dėl ligos nesant galimybei dalyvauti pakartotiniame patikrinime, savininkės 2025-02-06 Departamentui pateiktas papildomas paaiškinimas „Dėl pakartotinio patikrinimo ir su juo susijusių paaiškinimų“ (Inspekcijos dokumentų valdymo informacinėje sistemoje užregistruotas 2025-02-06 Nr. 3D-403)“. Tačiau jokių objektyvių duomenų, patvirtinančių buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkės ligą, pateikta nėra.

Paaškina, kad 2025-01-27 Inspekcijos organizuota apžiūra neįvyko, Inspekcija neišmatavo nešančiosios sienos storio toje vietoje, kurioje yra padaryta durų anga. Dėl šios priežasties neįmanoma nustatyti, kokio masto pažeidimas buvo padarytas kultūros paveldo objektui, nes neišku kiek tiksliai saugotinių vertybių buvo sunaikinta. KPD Rašte Nr. (duomenys neskelbtini) nurodyta, kad „(duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų rūmų (u. k. (duomenys neskelbtini)) 2020-11-23 aktu Nr. KPD-SK- 435 nustatyta vertingoji savybė (tarpe kitų) yra tokia: (duomenys neskelbtini) konstrukcijos – tinkuotos keraminių plytų mūro sienos (-; būklė patenkinama; FF Nr. (duomenys neskelbtini)- (duomenys neskelbtini); 2020 m.)“. Taigi, įrengus duris buto Nr. (duomenys neskelbtini) laikančioje sienoje pažeista kultūros paveldo objekto – (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų rūmų (unikalus kodas (duomenys neskelbtini)) vertingoji savybė, tačiau Inspekcijai neišmatavus nešančiosios sienos storio neįmanoma įvertinti pažeidimo masto ir nustatyti kultūros paveldo objektui padarytos žalos dydžio.

Nurodo, kad Inspekcija 2025-02-06 raštu Nr. 2D-2962 „Dėl skundo nagrinėjimo termino pratęsimo“ pratęsė skundo nagrinėjimo terminą 20 darbo dienų. Inspekcija 2025-02-27 raštu Nr. 2D-4754 „Dėl Jūsų skundo nagrinėjimo“ pratęsė skundo nagrinėjimo terminą, kadangi siekdama objektyviai įvertinti nurodytas aplinkybes, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 12 straipsnio 4 dalimi, 2025-02-28 raštu Nr. 2D-4763 „Dėl tarnybinės pagalbos“ kreipėsi į KPD tarnybinės pagalbos pagal kompetenciją pateikti išvadą ar atliekant remonto darbus nebuvo pažeistos pastato kultūros vertybių vertingosios savybės. Tačiau šie veiksmai vertinti tik kaip formalūs, nes jokių realių veiksmų tinkamam faktinių aplinkybių nustatymui ir įvertinimui, atliktų darbų vykdymo laiko nustatymui, Inspekcijos atsakingas darbuotojas neatliko – po 2025-01-27 neįvykusio patikrinimo Inspekcija jokio naujo patikrinimo neinicijavo, savo sprendimą – „atsižvelgiant į tai, kad skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktais, 2 dalimi, 3 dalimi, Inspekcijoje skundo nagrinėjimo procedūra yra nutraukiama“, grindė 2024-08-08 patikrinimu ir L. V. pateiktais paaiškinimais, kurie buvo pateikti dar 2024-08-08, prieš Komisijai priimant sprendimą administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2024, jokių objektyvių įrodymų dėl darbų atlikimo laikotarpio nesurinko ir nepateikė.

Nurodo, kad Inspekcija Rašte Nr. (duomenys neskelbtini) vėl remiasi neišsamiais 2024-08-08 patikrinimo duomenimis ir L. V. 2024-08-08 paaiškinimais, kuriais grindė savo ankstesnį 2024-08-27 raštą Nr. SD-19210 „Dėl jūsų skundo nagrinėjimo nutraukimo“. Inspekcija antrą kartą netinkamai išnagrinėjo pareiškėjų 2024-07-09 skundo Nr. 24/07/09-01 reikalavimus, nurodė prieštarigus faktinius bei teisinius duomenis, nepateikė jokių objektyvių įrodymų dėl vertintų atliktų statybos darbų ir statybos darbų atlikimo laikotarpio; Inspekcija neatliko Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – Priežiūros įstatymas) 11 straipsnio 4 dalyje nurodytų veiksmų, neištyrė ir nesurinko objektyvių statybos darbų atlikimą ir jų kvalifikavimą patvirtinančių įrodymų, neatliko išsamaus statybos darbų teisėtumo vertinimo dėl statinio konstrukcinių pakeitimų galiojančio teisinio reguliavimo kontekste. Inspekcija ignoravo Komisijos 2024-11-29 sprendimą, priimtą administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2024.

Pažymi, kad Rašte Nr. (duomenys neskelbtini) KPD informavo: „kadangi VTPSI nagrinėdama Skundą išsiaiškino, kad Skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.125 straipsnio 1 dalies nuostatą, kad bendrasis ieškinio senaties terminas yra dešimt metų, KPD Kauno teritorinis skyrius priima

sprendimą Skundo dalies, persiūstos nagrinėti pagal kompetenciją, nenagrinėti“. Taigi KPD savo Raštą (duomenys neskelbtini) grindė Inspekcijos Rašte Nr. 2D-6820 nurodytu teiginiu, kad „atsižvelgiant į tai, kad skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktais, 2 dalimi, 3 dalimi, Inspekcijoje skundo nagrinėjimo procedūra yra nutraukiama“, kuris, kaip išsamiai argumentuota šio skundo 4 punkte, yra visiškai nepagrįstas.

Atkreipia dėmesį, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje be kitų, vadovaujasi išsamumo principu. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (žr., LVAT 2012-02-13 nutartį administracinėje byloje Nr. A438-7/2012). Šiuo skundu skundžiami Inspekcijos Raštai Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. 2D-6820 šių įstatymo ir teismų praktikos reikalavimų neatitinka, yra akivaizdžiai neteisėti ir nepagrįsti, todėl naikintini. Inspekcija įpareigotina iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2024-07-09 skundą Nr. 24/07/09-01. Atitinkamai yra neteisėtas, nepagrįstas ir naikintinas Raštas Nr. (1.29-K E)2K-638, kuris yra paremtas jokiais objektyviais įrodymais nepagrįstais Rašto Nr. 2D-6820 teiginiais dėl bute Nr. (duomenys neskelbtini) atliktų darbų vykdymo laikotarpio 2002-2007 metais.

Atsakovė Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos prašo pareiškėjų A. M. ir G. M. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime paaiškina, kad pareiškėjai skunde nurodo, kad „<...> skundą nagrinėjęs VTPSI atsakingas asmuo nevykdė Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriaus 2024-11-29 d. sprendimo, priimto administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2024, ignoravo AGK nurodymą, kad „Inspekcija privalo išsamiai ištirti pareiškėjo nurodytas aplinkybes bei tinkamai įforminti duomenų šaltinius ir / ar įrodymus, kurie nekeltų jokių abejonių dėl dokumentuose pateiktų duomenų tikslumo ir patikimumo“, pareiškėjų skundą išnagrinėjo itin aplaidžiai, jokių įrodymų, kurie nekeltų abejonių dėl savo Raštuose pateiktų duomenų tikslumo ir patikimumo, taip pat objektyvių įrodymų dėl vertintų atliktų statybos darbų ir statybos darbų atlikimo laikotarpio nepateikė“. Inspekcija su šiais argumentais nesutinka, nes vykdydama Komisijos 2024-11-29 sprendimą, aiškiai, išsamiai ir pagrįstai pareiškėjams paaiškino ir atsakė skundžiamu raštu ta apimtimi, kuria Komisijos buvo konstatuota, jog nebuvo tinkamai išnagrinėtas pareiškėjų 2024-07-09 skundas.

Nurodo, kad Inspekcijoje asmenų prašymai, skundai ir pranešimai nagrinėjami vadovaujantis Priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos statybos įstatymu (*toliau – Statybos įstatymas*), VAĮ, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija) (*toliau – Taisyklės*). Nagrinėjant asmenų prašymus, skundus Taisyklių nuostatos taikomos tiek, kiek tų klausimų nereglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ar jų pagrindu priimti kiti teisės aktai.

Nurodo, kad Lietuvos Respublikos teritorijoje statomų, rekonstruojamų ir remontuojamų statinių esminiai reikalavimai, statybos techninio normavimo, statybinių tyrinėjimų, statinių projektavimo, statybos, statybos užbaigimo, statinių naudojimo ir priežiūros, griovimo tvarka, statybos dalyvių, viešojo administravimo subjektų, statinių savininkų (ar naudotojų) ir kitų juridinių asmenų veiklos šioje srityje principai ir atsakomybė nustatyta Statybos įstatyme bei statybos techniniuose reglamentuose. Priežiūros įstatymas nustato teritorijų planavimo valstybinės priežiūros ir statybos valstybinės priežiūros tvarką, priežiūrą atliekančias institucijas, jų kompetenciją, pareigas ir teises.

Pažymi, kad Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad Inspekcija atlieka statybos valstybinę priežiūrą. Minėto straipsnio 2 dalyje nurodytas baigtinis statybos valstybinės priežiūros funkcijų sąrašas, vadovaujantis kuriuo, statybos valstybinė priežiūra apima prisijungimo sąlygų ir specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos

teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų išdavimo terminų laikymosi priežiūrą ir (ar) išduotų prisijungimo sąlygų ir (ar) specialiųjų reikalavimų teisėtumo tikrinimą; statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą; statybos dalyvių veiksmų atitikties statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą; statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą; statybos užbaigimo procedūrų atlikimą ir jų teisėtumo tikrinimą; šiame įstatyme nurodytų administracinių aktų išdavimą; statomų statinių avarijų tyrimą; asmenų prašymų, skundų, susijusių su statybos procesu, nagrinėjimą; konsultacijų ir metodinės pagalbos teikimą; kitus prevencinius veiksmus, kuriais siekiama sumažinti pažeidimų skaičių; pritarimų projektiniams pasiūlymams teisėtumo tikrinimą; pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumo tikrinimą; kitus šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nurodytus su statybos valstybine priežiūra susijusius veiksmus.

Pažymi, kad Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatyti atvejai, kada Inspekcija atlieka statybos patikrinimus, pagal kurį Inspekcija statybos patikrinimus atlieka: 1) pagal Inspekcijos metinius veiklos planus; 2) savo iniciatyva tikrindama statybą; 3) viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų pagrindu; 4) vykdydama teisėsaugos ir kitų valstybės institucijų pavedimus; 5) kitais teisės aktų nustatytais atvejais. Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje pateiktas baigtinis sąrašas pagrindų, iš kurių nustačius bent vieną, skundai, pateikti pagal kompetenciją, nenagrinėjami, tame tarpe: dėl statybos teisėtumo – jeigu paaiškėja, kad statybos darbai atlikti daugiau kaip prieš 2 metus iki skundo pateikimo, išskyrus atvejus, kai dėl statybos teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas. Jeigu kyla įtarimų dėl galimų viešojo intereso pažeidimų, skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jis paduotas praėjus 10 metų nuo statybos darbų atlikimo (8 punktas); skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia rengti nei statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje (9 punktas).

Pažymi, kad Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 2 dalis numato, kad skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jo padavimo metu nuo pažeidimų padarymo, skundžiamų sprendimų priėmimo praėjo daugiau kaip 10 metų. Kadangi viešojo administravimo subjekto finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, skirti įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti, turi būti naudojami efektyviai, racionaliai, todėl įstatymų leidėjas nustatė sąlygas, kada skundas gali būti nenagrinėjamas.

Paaikina, kad pareiškėjų 2024-07-09 skundo nagrinėjimas buvo nutrauktas nustačius pirmiau paminėtus skundų nagrinėjimo nutraukimo pagrindus. Inspekcija, prieš priimdama sprendimą nutraukti 2024-07-09 skundo nagrinėjimą, atliko tinkamas procedūras, siekiant nustatyti kada buvo atlikti statybos darbai ir tinkamai informavo pareiškėjus apie 2024-07-09 skundo nagrinėjimo rezultatus.

Atkreipia dėmesį, kad Statybos įstatymo 2 straipsnio 53 dalis numato, kad statinio kapitalinis remontas – statyba, kurios tikslas – pertvarkyti statinį: pakeisti statinio laikančiąsias konstrukcijas, nekeičiant statinio išorės matmenų (ilgio, pločio, aukščio ir pan.). Statybos įstatymo 2 straipsnio 58 dalis numato, kad statinio paprastasis remontas (atitinka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sąvoką „einamasis remontas“) – statyba, kurios tikslas – atnaujinti statinį jo nerekonstruojant ar kapitališkai neremontuojant. Statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 "Statinio statybos rūšys" patvirtinimo“ (*toliau – Reglamentas STR 1.01.08:2002*), 10 punkte nurodyta, kad statinio kapitalinio remonto tikslas – pertvarkyti statinio laikančiąsias konstrukcijas, nekeičiant statinio išorės matmenų – ilgio, pločio, aukščio, skersmens ir pan. Laikoma, kad statinio laikančiosios konstrukcijos pertvarkomos, kai jos stiprinamos (išskyrus esamų angų užtaisymą), silpninamos, pakeičiamos (dalinai ar visos) to paties ar kito tipo laikančiosiomis konstrukcijomis. Reglamentas STR 1.01.08:2002 12.12. ir 12.7. punktuose

nurodyta, kad statinio paprastojo remonto tikslas – atnaujinti esamą statinį, jo nerekonstruojant ir kapitališkai neremontuojant. Į šią statybos rūšį patenka visi statybos darbai, nenurodyti VI ir VII skyriuose, tarp jų: kiti statybos darbai (jų tarpe apdailos darbai), atliekami nekeičiant, nešalinant, neįrengiant, nestiprinant ir nesilpninant laikančiųjų konstrukcijų, angų atitvarose užtaisymas, buvusių laikinai užtaisytų angų atvėrimas.

Paaikškina, kad remiantis patikrinimo metu galiojusių teisiniu reglamentavimu, Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 (toliau – Reglamentas STR 1.05.01:2017) 3 priedo 3.1. punktu, statybos leidimas kapitalinio remonto darbams buvo privalomas atliekant ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo, viešojo pastato kapitalinį remontą kultūros paveldo objekto teritorijoje arba kultūros paveldo vietovėje, – kai keičiama pastato išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti. Remiantis Reglamentas STR 1.05.01:2017 3 priedo 4.1. punktu, statybos leidimas paprastojo remonto darbams buvo privalomas atliekant ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo ar viešojo pastato paprastąjį remontą mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, – kai keičiama pastato išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti. Remiantis Reglamentas STR 1.05.01:2017 3 priedo 5 punktu pastato išvaizdos keitimu buvo laikoma: balkonų, lodžijų įstiklinimas; fasado elementų keitimas (keičiant spalvą, matmenis, suskaidymą), naujų įrengimas; esamų angų nuo 0,2 m² ir didesnio ploto pastato fasade užtaisymas; šlaitinio stogo dangos keitimas (keičiant spalvą ir (ar) dangos tipą), dažymas (keičiant spalvą), stoglangių įrengimas ant šlaitinio stogo, keitimas (keičiant spalvą, matmenis, suskaidymą); fasadų dangos įrengimas, keitimas (keičiant spalvą ir (ar) dangos tipą), dažymas (keičiant spalvą); didesnės kaip 0,01 m³ tūrio įvairios įrangos, inžinerinių sistemų ar konstrukcijų tvirtinimas ant pastato fasado ar šlaitinio stogo; įvairios įrangos, inžinerinių sistemų ar konstrukcijų, iškylančių daugiau kaip 1 m virš pastato plokščiojo stogo parapeto, tvirtinimas ant pastato plokščiojo stogo; Kultūros vertybių registre nurodytų kultūros paveldo statinio vertingųjų savybių keitimas.

Pažymi, kad butas Nr. (duomenys neskelbtini) su bendro naudojimo patalpomis yra pastate – įstaigoje, adresu (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kurio paskirties grupė – administracinių, pastatas priskiriamas neypatingosios kategorijos statiniams (toliau – pastatas). Inspekcija 2025-01-27 atlikusi faktinių duomenų patikrinimą vietoje nustatė, kad „<...> yra atlikti skunde nurodyti patalpos – buto (duomenys neskelbtini) (toliau – Butas) ir bendro naudojimo patalpos paprastojo ir kapitalinio remonto darbai. Iš bendro naudojimo patalpos gipso kartono plokšte užtaisytos durys, kuriomis buvo patenkama į Buto patalpą kadastrinių matavimų byloje (toliau – byla) pažymėtą 3-1. Bendro naudojimo koridoriaus patalpoje, atliekant paprastojo remonto darbus įrengta pertvara su durimis, (suformuojant patekimą į Butą) atitveriant dalį koridoriaus patalpos ir prijungiant prie Buto, sumažinant koridoriaus ilgį nuo 8,49 m iki 4,73 m. Iš atitverto koridoriaus laikančioje sienoje įrengtos durys 0,9 m pločio ir 1,9 m aukščio, kuriomis patenkama į Buto patalpas byloje pažymėtas 3-2 ir 3-1“. Atsižvelgiant į tai, kad butas Nr. (duomenys neskelbtini) su bendro naudojimo patalpomis yra pastate, kuris yra priskirtas neypatingosios kategorijos statiniams, bei atliktais paprastojo ir kapitalinio remonto darbais nebuvo keičiama pastato išvaizda, statybą leidžiantis dokumentas nebuvo reikalingas.

Pareiškėjai 2024-07-09 skunde nurodė, kad „<...> Dėl galimų L. V. neteisėtų veiksmų pastatui galėjo būti padaryta didelė žala – dėl nešančios sienos pažeidimų galėjo būti pažeistos kitos pastato konstrukcijos ir atitinkamai pakeistos pastato, kaip kultūros paveldo objekto, vertingosios savybės“. Siekiant išsamiai ištirti šias aplinkybes, Inspekcija 2025-02-28 raštu kreipėsi į KPD dėl tarnybinės pagalbos. KPD 2025-03-03 raštu nurodė, kad „<...> KPD Kauno skyriaus nuomone įrengus naują durų angą saugomoje sienoje buvo pažeista Rūmų vertingoji savybė – „konstrukcijos - tinkuotos

keraminių plytų mūro sienos“. Esant šioms aplinkybėms, Inspekcija 2024-07-09 skundo dalį persiuntė nagrinėti pagal kompetenciją KPD.

Pažymi, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje yra konstatavęs, jog „administraciniame teisme nagrinėjamos bylos dėl individualaus administracinio akto teisėtumo ribas apibrėžia ne tik pareiškėjo suformuluotas skundo dalykas, bet pirmiausiai procesas, kuris vyko viešojo administravimo institucijoje, kurios sprendimas, veiksmai ar neveikimas yra skundžiami administraciniam teismui, t. y. administraciniame teisme nagrinėjamos bylos ribas apibrėžia suinteresuoto asmens kreipimasis dėl tam tikro sprendimo priėmimo ir viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas ar atlikti veiksmai. Administracinis teismas sprendžia dėl administracinių sprendimų ar veiksmų teisėtumo atsižvelgdamas į tai, koks prašymas buvo paduotas institucijai ir kokį sprendimą turėjo teisę priimti institucija nagrinėdama jai paduotą prašymą, ar priimtas sprendimas atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar nagrinėjant klausimą nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės, o kartu ir besikreipiančio asmens teisės. Administracinis teismas neturi kompetencijos išspręsti klausimą, kuris nebuvo išnagrinėtas institucijoje, arba priimti administracinį sprendimą, nes byloje yra tikrinamas tik viešojo administravimo subjekto sprendimo, veiksmų ar neveikimo teisėtumas, t. y. vykdoma viešojo administravimo subjekto kontrolė (ABTĮ 3 str.)“ (LVAT 2018-10-15 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-704-602/2018).

Nurodo, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 2 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad skundu laikomas asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. VAĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-7/2012). VAĮ 3 straipsnio 8 punkte yra įtvirtintas nepiktnaudžiavimo valdžia principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų teisės aktų nustatyta, tikslų. VAĮ 3 straipsnio 9 punkte įtvirtinto objektyvumo principo turinys reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.

Nurodo, kad VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Taisyklių 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Taisyklių 45 punkte nustatyta, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Cituoja LVAT praktiką, kurioje konstatuota, jog skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (LVAT 2012-12-28 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁶⁶²-538/2012 ir kt.). LVAT taip pat yra nurodęs, jog minėtais teisės principais būtina vadovautis, nustatant, ar pateikta informacija yra pakankama. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-97/2012 ir kt.).

Paaīškina, kad pareiškējai 2024-07-09 skunde nenurodē, kokios pareiškēju subjektinēs teisēs ar īstatymu saugomi interesai yra pažeisti. Todēl tuo atveju, kai pareiškējas informuoja institucijā apie galimai daromā ar īvykdytā teisēs pažeidimā, jis turi teisē gauti atsakymā apie nagrinējant jo praneīīmā atliktas procedūras ir sprendimus, jei tokie buvo priimti. Inspekcijas nuomone, pareiškēju teisē gauti atsakymā apie esminius Inspekcijas atlikto patikrinimo rezultatus šiuo atveju nebuvo pažeista.

Cituoja LVAT praktikā, kurioje nurodoma „<...> jog teisē kreiptis ī teismā teisminēs gynybos yra fundamentali asmens teisē <...>. Tačiau nurodytos nuostatos taip pat reiškia, kad teismas, nagrinēdamas administracines bylas, privalo nustatyti, kuo pasireiškia pareiškējo nurodytas pažeidimas, t. y. kiekvienu konkrēciu atveju nustatyti, ar asmuo, kuris kreipēsi dēl pažeistos teisēs (intereso) gynimo, turi jo nurodytas teises (īstatymu saugomus interesus), ar šios teisēs (interesai) objektyviai yra pažeistos asmens nurodytu būdu. Tik nustatēs nurodytas aplinkybes, teismas gali apginti pareiškējo teises vienu īs ABTĪ 88 straipsnio 2–4 punktuose numatytu būdu. Nenustatēs šiu aplinkybiu, teismas turi atmesti skundā (praīymā) ABTĪ 88 straipsnio 1 punkto pagrīndu“ (LVAT 2012-05-21 nutartis administracinēje byloje Nr. A⁵⁰²-1260/2012 ir kt.). „Administracīnu teīsmu praktikoje asmens suinteresuotumas suvokiamas kaip subjekto materialinis teīsinis suinteresuotumas, t. y. asmuo turi turēti aiīskiai identifikuojamā siekī apginti materialinēs teisēs normu saugomā teisē ar interesā“ (LVAT 2013-06-13 sprendimas administracinēje byloje Nr. A⁴⁹²-922/2013). „Teīsmē gali būti ginama tik objektyviai egzistuojanti subjektinē teisē, īgyta teisēs akto pagrīndu, o ne tariama teisē, pagrīsta vien asmens subjektyviu suvokimu“ (LVAT 2014-04-17 nutartis administracinēje byloje Nr. A⁵⁰²-364/2014). LVAT yra īšaiīkinēs, jog „reikalavimas, be kita ko, turi būti toks, kad jī patenkinus, pažeidimas būtū pašalintas efektyviai ir veiksmingai, nesukuriant nepagrīstū prielaidū tolesniems ginčams ir bylinėjimuisi“ (pvz., LVAT 2011-07-25 sprendimas administracinēje byloje Nr. A⁵⁰²-2301/2011).

Pažymi, kad skundo teiginiai, kad „<...> Skundžiame Rašte Nr. (duomenys neskelbtini) VTPSI pateikia melagingā informacijā, nes 2025-01-27 d. joks patikrinimas neīvyko“ yra neteisingi ir klaidinantys. 2025-01-27 Inspekcijos īgaliotas pareigūnas nuvyko ī vietā, adresu (duomenys neskelbtini), atliko patikrinimā vietoje (pastato bendrose patalpose). Patikrinimo metu dalyvavo ir patys pareiškējai, kurie īleido Inspekcijos īgaliotā pareigūnā ī pastato vidū (patikrinimo metu pareiškējai paaīškino, kad yra pakeitē lauko duru spynā, buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkē raktu neturi). Inspekcijos pareigūnas atliko matavimus lazeriniu matavimo prietaisu ir atliko fotofiksacijā. Patikrinimo metu buvo atliekamas vaizdo stebėjimas, tačiau pateikti vaizdo īrašo negali, kadangi vaizdo īrašas nebēra saugomas (vadovaujantis Asmens duomenu tvarkymo Valstybinēje teritoriju planavimo ir statybos inspekcijoje prie aplinkos ministerijos taisykliu, patvirtintu Inspekcijos virīsininko 2022-11-29 īsakymu Nr. 1V-171 (2025-04-11 īsakymo Nr. 1V-23 redakcija), 1 priedo „Asmens duomenu tvarkymo tikslai, pagrindai, duomenu kategorijos, duomenu subjektai ir kita aktuali informacija“ 4.6. punktu vaizdo īrašai yra saugomi 60 d. nuo īkēlimo ī serveri). 2025-01-27 patikrinimo metu nustatytos aplinkybēs yra uīfiksotos patikrinimo akto dalyje „Situacijos planas“. 2025-01-27 patikrinimo metu Inspekcijos īgaliotas pareigūnas teiravosi pareiškēju, ar jie turi informacijos, kada vyko statybos darbai, tačiau pareiškējai šios informacijos nenurodē. Atkreipia dėmesj, kad pareiškējai nei 2024-07-09 skunde, nei pirminiame skunde Komisijai, nei 2025-01-27 patikrinimo metu nepateikē jokiu duomenu, kada vyko statybos darbai.

Paaīškina, kad Inspekcijoje 2025-02-06 buvo gautas buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkēs 2025-02-06 raīstas, kuriame nurodyta „<...> Praīsau atkreipti dėmesj, kad buvo pasiraīstas paaīīkinimas L. V. 2024-08-08, susijēs su atliktu patikrinimu, kurio metu buvo pateikti visi būtinieji duomenys ir paaīīkinimai dēl atliktu darbu“. Remiantis buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkēs 2024-08-08 paaīīkinimais, kurie nēra paneigti jokiais kitais objektyviais duomenimis, buvo nustatyta, kad statybos darbu atlikimo laikotarpis yra 2002-2007 metai, todēl atsižvelgiant ī Priežiūros īstatymo 31 straipsnio 2 dalies nuostatas, 2024-07-09 skundo nagrinėjimas buvo nutrauktas. Skundo argumentai, kad „<...> VTPSI jau antrājį kartā netinkamai īsnagrinējo pareiškēju 2024-07-09 d. skundo Nr. 24/07/09-01 reikalavimus, nurodē prieštarīgus faktinius bei teīsinis duomenis,

nepateikė jokių objektyvių įrodymų dėl vertintų atliktų statybos darbų ir statybos darbų atlikimo laikotarpio“ yra tik subjektyvi pareiškėjų nuomonė, nepagrįsta jokiais objektyviais duomenimis.

Nurodo, kad Komisija 2024-11-29 sprendime pažymėdama, kad „<...> byloje nepateikta objektyvių įrodymų dėl vertintų atliktų statybos darbų ir statybos darbų atlikimo laikotarpio“ atkreipė dėmesį į tai, kad „<...> Valstybės įmonės Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašė įrašas apie savavališkos statybos atvejį įregistruotas 2024-06-12“. Tačiau pažymėtina, kad šis Nekilnojamojo turto registre esantis įrašas apie savavališkos statybos faktą nėra susijęs su 2024-07-09 skundo aplinkybėmis. Savavališkos statybos faktas yra užfiksuotas dėl kitų pastate esančių patalpų (rūsio bendro naudojimo patalpų, stogo šlaite įrengtų stoglangių).

Paaškina, kad ankstesnio 2024-08-08 patikrinimo metu Inspekcijos pareigūnas buvo patekęs į butą Nr. (duomenys neskelbtini), užfiksavo nustatytas aplinkybes 2024-08-14 patikrinimo akto dalyje „Situacijos planas“. Nors 2025-01-27 patikrinimo metu nedalyvavo buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkė, dėl ko nebuvo galimybės pakartotinai patekti į Butą Nr. (duomenys neskelbtini), tačiau kaip jau minėta, aplinkybės buto Nr. (duomenys neskelbtini) viduje buvo užfiksuotos 2024-08-08. Nors skunde nurodoma, kad „<...> VTPSI neišmatavus nešančiosios sienos storio neįmanoma įvertinti pažeidimo masto ir nustatyti kultūros paveldo objektui padarytos žalos dydžio“, tačiau pažymi, kad 2025-02-28 patikrinimo akto dalyje „Situacijos planas“ yra nurodyta, jog „<...> Atliekant kapitalinio remonto darbus laikančioje plytų mūro sienoje (storis 0,42 cm) įrengtos durys 0,9m x 1,9 m“. Laikančiosios sienos, kurios dalyje bute Nr. (duomenys neskelbtini) yra iškirsta anga, storis buvo pamatuotas 2025-01-27 patikrinimo metu, iš bendro naudojimo patalpų, taip pat atlikta fotofiksacija „Laikanti siena kurioje įrengtos durys“, tuo tarpu šioje sienoje padarytos angos matmenys, į kurią yra įstatytos durys, buvo užfiksuotos 2024-08-08 patikrinimo metu „įrengtos durys 0,9 m x 1,9 m“. Nors informacija apie laikančiosios sienos storį (0,42 cm) nebuvo nurodyta skundžiamame rašte, tačiau tai, manytina, nepaneigia šio skundžiamo rašto teisėtumo

Teigia, kad priimant skundžiamą raštą buvo įvertinti visi pareiškėjų ir buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkės pateikti dokumentai, patikrinimų metu surinkti duomenys, KPD pateikta išvada, todėl pareiškėjų skundo argumentai, kad „<...> jokių realių veiksmų tinkamam faktinių aplinkybių nustatymui ir įvertinimui, atliktų darbų vykdymo laiko nustatymui, VTPSI atsakingas darbuotojas neatliko“, atmetini, kaip nepagrįsti. 2024-07-09 skunde nurodoma, kad „<...> L. V. galimai neteisėtai, neturėdama kitų bendraturčių sutikimų, nesilaikydama teisės aktų reikalavimų, savavališkai užėmė jai nepriklausančią bendro naudojimo patalpą – koridoriaus, kuris plane yra pažymėtas Nr. a-4, dalį“, tačiau pažymi, kad ginčai kylantys iš civilinių teisinių santykių, o šiuo konkrečiu atveju dėl bendrosios dalinės nuosavybės teisės objekto, yra išskirtinai priskiriama bendrosios kompetencijos teismų jurisdikcijai. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 5 straipsnio 1 dalį kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas. Todėl Inspekcija, laikydamasi gero administravimo principo, skundžiamame rašte be kita ko pareiškėjus informavo apie teisinę galimybę ginti savo galimai pažeistas teises ar įstatymų saugomus interesus kitokiu teisiniu pagrindu.

Paaškina, kad Inspekcija veikė teisės aktų – *lex specialis*, t. y. Priežiūros įstatymo nustatytų sąlygų ribose, laikydamasi viešosios teisės principo, kad viešojo administravimo subjektas turi teisę veikti tik tiek, kiek tai leidžia teisės aktai. Minėtas principas patenka į konstitucinę gero viešojo administravimo sampratą (*Andriuškevičius A., Administracinė teisė: bendrieji teorijos klausimai, valdymo aktų institutas, ginčo santykių jurisprudenciniai aspektai. Vilnius: Registrų centras, 2008, p. 298-302*) ir tiesiogiai susijęs su VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintu įstatymo viršenybės principu. „Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose <...>“ (LVAT 2015-01-29 nutartis administracinėje byloje Nr. A³⁶¹-492/2015, 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012).

Nurodo, kad vadovaujantis ABTĮ 24 straipsnio 2 dalies 7 punktu, skunde turi būti nurodytos aplinkybės, kuriomis pareiškėjai grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys įrodymai. Ši ABTĮ nuostata reiškia, kad pareiškėjai turi įrodyti keliamų reikalavimų pagrįstumą. Nagrinėjamoje byloje prašydama panaikinti Inspekcijos skundžiamą raštą, pareiškėjai privalo įrodyti bent vieną iš ABTĮ

įtvirtintų skundžiamo teisės akto panaikinimo pagrindų. ABTĮ 91 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta, kad skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: 1) neteisėtas iš esmės, tai yra savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; 2) neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas; 3) neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Nurodo, kad pareiškėjai skundžia ginčijamą 2025 m. kovo 24 d. atsakymą ne todėl, kad jis neteisėtas, nemotyvuotas ar neaiškus jo turinys, bet tik todėl, kad siekia kitokio 2024 m. liepos 9 d. skundo išnagrinėjimo rezultato. Nagrinėjamu atveju, net ir patenkinus pareiškėjų skundą, nustatytos aplinkybės ir 2024 m. liepos 9 d. skundo išnagrinėjimo rezultatas nepasikeis, kadangi Inspekcija, remiantis Priežiūros įstatymo 31 straipsniu ir VAĮ reikalavimais, nustatytų sąlygų ribose, laikydama viešosios teisės principo, kad viešojo administravimo subjektas turi teisę veikti tik tiek, kiek tai leidžia teisės aktai, pakartotinai nutrauktų 2024 m. liepos 9 d. skundo nagrinėjimą.

Cituoja LVAT praktiką, kurioje nurodoma, kad sprendimas, kuriuo panaikintas viešojo administravimo subjekto priimtas administracinis sprendimas dėl to, jog jame neaiškūs jo priėmimo motyvai ar jų nėra, nereiškia, kad viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokią sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai (žr., pvz., LVAT 2014-02-04 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-120/2014).

LVAT savo praktikoje yra konstatavęs, jog „administraciniame teisme nagrinėjamos bylos dėl individualaus administracinio akto teisėtumo ribas apibrėžia ne tik pareiškėjo suformuluotas skundo dalykas, bet pirmiausiai procesas, kuris vyko viešojo administravimo institucijoje, kurios sprendimas, veiksmai ar neveikimas yra skundžiami administraciniam teismui, t. y. administraciniame teisme nagrinėjamos bylos ribas apibrėžia suinteresuoto asmens kreipimasis dėl tam tikro sprendimo priėmimo ir viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas ar atlikti veiksmai. Administracinis teismas sprendžia dėl administracinių sprendimų ar veiksmų teisėtumo atsižvelgdamas į tai, koks prašymas buvo paduotas institucijai ir kokį sprendimą turėjo teisę priimti institucija nagrinėdama jai paduotą prašymą, ar priimtas sprendimas atitinka aukštesnės galios teisės aktus, ar šis sprendimas priimtas surinkus pakankamai faktinių duomenų, ar nagrinėjant klausimą nebuvo pažeistos procedūrinės taisyklės, o kartu ir besikreipiančio asmens teisės. Administracinis teismas neturi kompetencijos išspręsti klausimą, kuris nebuvo išnagrinėtas institucijoje, arba priimti administracinį sprendimą, nes byloje yra tikrinamas tik viešojo administravimo subjekto sprendimo, veiksmų ar neveikimo teisėtumas, t. y. vykdoma viešojo administravimo subjekto kontrolė (ABTĮ 3 str.)“ (LVAT 2018-10-15 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-704-602/2018).

Pabrėžia, kad požiūris į VAĮ 10 straipsnio nuostatų taikymą negali būti formalus. Pagrindas naikinti individualų administracinį aktą dėl jo neatitikimo VAĮ 10 straipsnio (anksčiau buvusio 8 straipsnio) reikalavimams galimas tik dėl esminių turinio trūkumų. Teismų praktikoje pasisakyta, kad kiekviena situacija turi būti vertinama individualiai (LVAT 2016-12-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016).

Paaiškina, kad Inspekcija savo kompetencijos ribose atlikusi tyrimą ir nustačiusi faktines aplinkybes bei įvertinusi, kad yra visi pagrindai nutraukti pareiškėjų 2024 m. liepos 9 d. skundo nagrinėjimą, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais parengė skundžiamą raštą, kuris savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams, priimtas kompetentingo viešojo administravimo subjekto ir jį priimant nebuvo pažeistos pagrindinės procedūros, kurios užtikrina visų objektyvų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą, t. y. nėra pagrindo Inspekcijos skundžiamą 2025 m. kovo 24 d. atsakymą naikinti ABTĮ 91 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais.

Pabrėžia, kad Inspekcija įvertino nustatytas faktines aplinkybes ir skundžiamu 2025 m. kovo 24 d. atsakymu, atitinkančiu VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje administracinio sprendimo turiniui keliamus reikalavimus, jame be kita ko nurodė tokio sprendimo priėmimo teisinį bei faktinį pagrindus ir motyvus. Kad pateiktas skundžiamas 2025 m. kovo 24 d. atsakymas netenkina pareiškėjų, ginčo situacijos vertinimo nekeičia.

Atsakovas Kultūros paveldo departamentas prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos prašo pareiškėjų A. M. ir G. M. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime paaiškina, kad skundo objektas yra nekilnojamoji kultūros vertybė - (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų (u. k. (duomenys neskelbtini)) rūmai (u. k. (duomenys neskelbtini)), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų (u. k. (duomenys neskelbtini)) vertingosios savybės ir reikšmingumo lygmuo (regioninis) nustatyti bei teritorijos ribos apibrėžtos Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos trečiosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2020-11-23 aktu Nr. KPD-SK-435 (su vėlesniais papildymais).

Nurodo, kad Inspekcija 2025-03-24 raštu Nr. 2D-6820 persiuntė KPD Kauno teritoriniam skyriui advokatės, atstovaujančios pareiškėjus skundą Nr. 24/07/09-01, nurodydamas vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 4 dalimi ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose 36 punkto nuostatomis, įvertinti ir sprendimus priimti dėl šių skunde nurodytų dalies klausimų „<...> Dėl galimų L. V. neteisėtų veiksmų pastatui galėjo būti padaryta didelė žala – dėl nešančios sienos pažeidimų galėjo būti pažeistos kitos pastato konstrukcijos ir atitinkamai pakeistos pastato, kaip kultūros paveldo objekto, vertingosios savybės“.

Paaiškina, kad Inspekcija 2025-03-24 rašte Nr. 2D-6820 nurodo, kad vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punktu, skundai, pateikti pagal kompetenciją, nenagrinėjami, dėl statybos teisėtumo – jeigu paaiškėja, kad statybos darbai atlikti daugiau kaip prieš 2 metus iki skundo pateikimo, išskyrus atvejus, kai dėl statybos teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas. Jeigu kyla įtarimų dėl galimų viešojo intereso pažeidimų, skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jis paduotas praėjus 10 metų nuo statybos darbų atlikimo. Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punktą numato, kad skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje. Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 2 dalis numato, kad skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jo padavimo metu nuo pažeidimų padarymo, skundžiamų sprendimų priėmimo praėjo daugiau kaip 10 metų. Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 3 dalis numato, kad jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėja pradėjus nagrinėti skundą, skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama. Inspekcija konstatuoja, kad atsižvelgiant į tai, kad 2024-07-09 skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktais, 2 dalimi, 3 dalimi, šio skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama.

Nurodo, kad Inspekcija 2025-03-24 raštu Nr. 2D-6820 KPD Kauno teritoriniam skyriui persiuntė 2024-07-09 skundo dalį nagrinėti pagal kompetenciją „<...> Dėl galimų L. V. neteisėtų veiksmų pastatui galėjo būti padaryta didelė žala – dėl nešančios sienos pažeidimų galėjo būti pažeistos kitos pastato konstrukcijos ir atitinkamai pakeistos pastato, kaip kultūros paveldo objekto, vertingosios savybės“ motyvuodama tuo, kad buvo gautas KPD Kauno teritorinio skyriaus 2025-03-03 raštas Nr. (1.29-K E)2K-346, kuriame buvo nurodyta: „<...> Informuojame, kad Rūmų vertingosios savybės nustatytos Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2020-11-23 aktu Nr. KPD-SK-435 (toliau – VT aktas). Kultūros vertybių registro duomenys, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau – NKPAĮ) 8 str. 12 d., yra vieši ir skelbiami tinklalapyje <http://kvr.kpd.lt/heritage>. Rūmų VT akte nurodytos vertingosios savybės yra: „aukštų išplanavimas - kapitalinių sienų tinklas; konstrukcijos - tinkuotos keraminių plytų mūro sienos“. Su visomis Rūmų vertingosiomis savybėmis galite susipažinti Kultūros vertybių registre. KPD Kauno skyriaus nuomone įrengus naują durų angą saugomoje sienoje buvo pažeista Rūmų vertingoji savybė – „konstrukcijos - tinkuotos keraminių plytų mūro sienos“.

Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjai 2024-07-09 skunde teigė taip: „L. V., gyv. (duomenys neskelbtini) galimai neteisėtai, nesilaikydama teisės aktų reikalavimų, pašalino koridoriuje Nr. a-2 buvusias duris, vedančias į jos butą Nr. (duomenys neskelbtini), pastatė sieną ir įsirengė duris

koridoriuje Nr. a-4, įrengė praėjimą nešančioje sienoje į patalpas Nr. 3-1, 3-2“. VTPSI nagrinėdama 2024-07-09 skundą išsiaiškino, kad šiame skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje ir 2025-03-24 rašte Nr. (duomenys neskelbtini) nurodo: „<...> patikrinimo metu pateiktas buto savininkės L. V. (toliau – savininkė) paaiškinimas. <...>, savininkės 2025-02-06 Departamentui pateiktas papildomas paaiškinimas „Dėl pakartotinio patikrinimo ir su juo susijusių paaiškinimų. <...>. Buto savininkė L. V. (toliau – savininkė) 2024-08-08 patikrinimo metu pateikė paaiškinimą, kuriame nurodyta, kad statybos darbų atlikimo laikas „<...> 2002 iki 2007“. Pareiškėjai 2025-04-30 skunde (ar kituose savo pasisakymuose, paaiškinimuose) nepateikia duomenų, ar panašaus pobūdžio paliudijimų/faktų ir kt., kad statybos darbai galimai galėjo būti atlikti kitais nei 2002-2007 metais, kitu laikotarpiu. Taigi, atsižvelgiant į Inspekcijos pateiktus paaiškinimus, kurių metu išsiaiškinta, kad statybos darbai atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje ir atsižvelgiant į CK 1.125 straipsnio 1 dalies nuostatą, kad bendrasis ieškinio senaties terminas yra dešimt metų, KPD Kauno teritorinis skyrius priėmė sprendimą 2024-07-09 skundo dalies, persiūtos nagrinėti pagal kompetenciją, nenagrinėti, t. y. kaip nurodo VAI 3 straipsnio 1 dalis, Inspekcija išsiaiškinusi, kad 2024-07-09 skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, teigtina, kad vadovavosi atsakomybės už priimtus sprendimus principu ir įvertinus KPD Kauno teritorinio skyriaus 2025-03-03 išvadą Nr. (1.29-K E)2K-346.

Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjų 2025-04-30 skundo 6 dalies pasisakymas, kad KPD Kauno teritorinio skyriaus 2025-04-09 sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) yra paremtas jokiais objektyvais įrodymais nepagrįstais VTPSI rašto Nr. 2D-6830 teiginiais dėl bute Nr. (duomenys neskelbtini) atliktų darbų vykdymo laikotarpio 2002 – 2007 metais, yra nepagrįstas. KPD Kauno teritorinio skyriaus 2025-04-09 sprendimas Nr. (1.29- K E)2K- 638 priimtas motyvuotai ir yra teisėtas, priimtas kompetentingai ir tinkamai įformintas.

Trečiasis suinteresuotas asmuo L. V. prašo pareiškėjų A. M. ir G. M. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime paaiškina, kad durys ir pertvara, į kuriuos nukreiptas pareiškėjų skundas, egzistuoja ne mažiau nei nuo 2002 m., kai butą Nr. (duomenys neskelbtini) įsigijo L. V. su savo sutuoktiniu F. V. Nuo buto įsigijimo iki šiol faktinė padėtis nebuvo pasikeitusi, dėl jos nebuvo jokių teisminių ar kitų ginčų net ir buvusių bendraturčių laikotarpiu. L. V. neatliko jokių statybos ar pertvarkymo darbų – jeigu tokie darbai ir buvo, jie buvo organizuoti jos sutuoktinio iki jo mirties 2007 m. Pareiškėjai nepateikė įrodymų, kad pertvara ar durys buvo įrengtos neteisėtai ar kad būtų pažeisti kitų bendraturčių interesai. Pagal CK 1.125 straipsnio 1 dalį, ieškinio senatis dėl tariamų pažeidimų yra 10 metų. Kadangi pareiškėjai butą įsigijo tik 2021 m., o ginčijami objektai egzistavo ilgiau nei 20 metų, reikalavimai akivaizdžiai pavėluoti.

Pasisakydama dėl kultūros paveldo reikalavimų nurodo, kad ginčo objektas – pastatas (duomenys neskelbtini) – į Kultūros vertybių registrą buvo įtrauktas tik 2021 m. vasario 1 d. (unikalus kodas (duomenys neskelbtini)). Pagal Kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsnio 1 dalį, reikalavimai dėl paveldo saugos taikomi tik nuo registravimo dienos. Todėl bet kokie veiksmai iki 2021 m. negali būti vertinami kaip paveldo pažeidimai, nes tuo metu objektui nebuvo taikomi tokie reikalavimai.

Pasisakydama dėl nuosavybės, žmogaus teisių ir proporcingumo nurodo, kad pareiškėjai, pirkdami turtą 2021 m., įsigijo jį su esama faktine padėtimi, kurios nesužinojimas nėra pakankamas pagrindas naikinti istoriškai susiformavusius santykius. L. V. yra pensinio amžiaus asmuo, šiuo metu negali aktyviai ginti savo interesų dėl sveikatos ir gyvenamosios vietos pakeitimo. Reikalauti iš jos atsakomybės už 20 metų senumo veiksmus, kurių ji nei pradėjo, nei vykdė, yra neproporcinga, teisiškai nepagrįsta ir žmogaus teises pažeidžianti pozicija.

Komisijoje 2025-06-09 gauti trečiojo suinteresuoto asmens L. V. atstovės pagal įgaliojimą U. V. papildomi dokumentai (reg. Nr. 20R1-436), kuriuose pateikė papildomą paaiškinimą dėl patalpos a-4 (koridoriaus) statuso, proporcijų pažeidimų, neteisėto įėjimo įrengimo, galimai fiktyvių sandorių bei padidinto ploto be pagrindo.

Dėl patalpos a-4 – bendro naudojimo statuso, proporcijų iškraipymo, neteisėto durų įrengimo, fizinio ploto padidino ir VŠĮ „X“ galimai fiktyvaus dalyvavimo turto perėmimo nurodė, kad patalpa a-4 yra vienintelis teisėtas fizinis ir architektūrinis kelias į pastogę (mansardą), per kurią patenkama į butus Nr. (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini). Joks kitas įėjimas neegzistuoja, todėl a-4 koridoriaus prieinamumas visiems bendraturčiams yra esminė sąlyga teisėtam naudojimuisi turtu. Iki 2024 m. patalpa a-4 dalijosi keturių butų savininkai, trečiajam suinteresuotam asmeniui L. V. priklausė 1/3 dalis – 5,09 kv. m. Tokia proporcija nesuteikė butui Nr. (duomenys neskelbtini) teisės naudoti šią patalpą kaip pagrindiniu įėjimu.

Paaiškino, kad Butas Nr. (duomenys neskelbtini) užmūrijo senąjį įėjimą per a-2 į savo butą ir įsirengė duris tiesiai į a-4, kai turėjo tik 1/9 dalį (1,70 kv. m.).

Nurodė, kad nuo 2023 m. sausio 19 d. iki 2024 m. vasario 27 d. buvo atlikti pakeitimai, kuriais butui Nr. (duomenys neskelbtini) buvo įregistruota 584/1000 dalys a-4 patalpos (8,92 kv. m.), taip eliminuojant kitų teisėtų bendrasavininkų dalis, įskaitant ir L. V. sutikimą dėl šių patalpų.

Paaiškino, kad remiantis VĮ Registrų centro pateiktais duomenimis ir Nekilnojamojo turto registro išrašais 2023 m. balandžio 20 d. pareiškėja įsigijo 2/9 dalis patalpos a-4, anksčiau priklausiusias buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkui, 2024 m. sausio 25 d. dovanojimo sutartimi perėmė 1/4 dalį patalpos a-4, priklausiusią buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkei, 2024 m. vasario 27 d. įregistravo, kad pareiškėjai priklauso 584/1000 dalys patalpos a-4, tačiau tuo laikotarpiu butas Nr. (duomenys neskelbtini) buvo bendrosios jungtinės nuosavybės objektas, nėra jokių duomenų, kad būtų laikytasi CK 3.92-3.100 straipsnių reikalavimų dėl bendrosios jungtinės nuosavybės valdymo ir sandoriai buvo atlikti nesant notarinių sutikimų iš kitų bendrasavininkų, kurie turėjo teisę į tą pačią bendrą patalpą.

Nurodo, kad patalpoje a-4 esanti gipso pertvara prie buto Nr. (duomenys neskelbtini) yra nekapitalinė, neprijungta prie laikančiųjų konstrukcijų, egzistuoja nuo 2002 m., visada buvo matoma ir niekada nekludė kitiems gyventojams, nepažeidžia nei Statybos, nei Kultūros paveldo įstatymų.

Kartu su šiuo dokumentu taip pat pateikta: (duomenys neskelbtini).

Komisijoje 2025 m. birželio 19 d. gauti trečiojo suinteresuoto asmens L. V. atstovės pagal įgaliojimą U. V. papildomi dokumentai (reg. Nr. 20R1-476), kuriuose pateiktas liudijimas dėl faktinio patalpų naudojimo, siekiant pagrįsti ilgalaikį, teisėtą ir nusistovėjusį patalpos naudojimą. Nurodo, kad liudytojas Č. V. yra buvęs buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkas nuo 1997 m. iki 2006 m.

Liudijime nurodoma, kad Č. V. yra buvęs buto Nr. (duomenys neskelbtini) savininkas ir patvirtina šias aplinkybes:

„1. Koridoriaus (A-4) patalpos dalis, per kurią eina įėjimas į butą Nr. (duomenys neskelbtini), visą mano nuosavybės laikotarpį buvo naudojamas L. V. šeimos. Tai buvo vienintelis jų kelias į butą – nusistovėjęs, žinomas visiems ir niekada neginčytas.

2. Šis naudojimas laikytas savaime suprantamu, teisėtu ir būtinu. Konfliktų ar prieštaravimų dėl to nebuvo nei tarp gyventojų, nei iš mano pusės.

3. Gipso kartono pertvara A-4 patalpoje buvo priimtina visų bendraturčių – apie ją egzistavo žodinis susitarimas, jos buvimas nebuvo laikomas pažeidimu.

4. Durys sienoje jau egzistavo man įsigijus turtą. Mano žiniomis, jos buvo dar iki L. šeimos gyvenimo pradžios.

5. Nei aš, nei mano artimieji niekada neteikė pretenzijų dėl šios patalpos. Tarp kaimynų vyravo pagarbus ir taikus sugyvenimas.

6. Mano mama, gyvenusi bute Nr. (duomenys neskelbtini), taip pat neturėjo konfliktų su L. šeima – priešingai, santykiai buvo labai draugiški.

7. Nuo 2021 m., kai butą Nr. (duomenys neskelbtini) įsigijo nauji savininkai, tik 2024 metais pirmą kartą buvo pareikštos pretenzijos dėl patalpos naudojimo, kas rodo, kad iki tol nusistovėjusi tvarka buvo visiems priimtina.

8. Patalpa A-4 yra vienintelis fizinis kelias į palėpę bei butus Nr. (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini). Ji buvo ir turi išlikti bendro naudojimo, be vienašalių suvaržymų.

9. Name egzistavo dvi durys:

Vienos neatsispindi plane, tačiau buvo seniai ir žinomos visiems gyventojams. Jų buvimas nesusijęs su L. šeima.

Kitos – pažymėtos plane, tačiau šiuo metu uždengtos gipso plokšte (be statybinių darbų), jų anga išliko.“.

Taip pat pateiktas 2025 m. birželio 19 d. U. V. „Emocinis pareiškimas“, kuriame nurodyta, kad tai nėra tik patalpos ar įėjimo klausimas. Daugiau nei 20 metų šis įėjimas yra kasdienybės dalis, kuri niekada nekėlė problemų. Tai nėra tik teisinis ginčas, o psichologinis spaudimas vyresnio amžiaus moteriai.

Kartu su šiuo dokumentu taip pat pateikta: Registro išrašo fragmentas, 2025 m. birželio 18 d. atstovavimo sutartis.

Komisijoje 2025 m. birželio 19 d. gauti pareiškėjų A. M. ir G. M. papildomi dokumentai (reg. Nr. 20R1-482). Paaikšino, kad susipažinę su trečiojo asmens L. V. ir U. V. pateiktais paaikškinimais, reiškia apie juos nuomone, kad dažnu atveju pateikiama netiksli ir klaidinanti informacija, kuri nėra susijusi su byloje Nr. AG1-127/12-2025 sprendžiamu klausimu, pateikiami subjektyvūs samprotavimai, pateikiama asmeninė informacija apie pareiškėjus. Priede Nr. 10 nepažymėta trečiojo asmens savavališkai įsirengta pertvara koridoriuje a-4.

Pareiškėjai pateikė Inspekcijos 2025 m. birželio 17 d. raštą Nr. 2D-14950, Inspekcijos 2025 m. vasario 28 d. faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-289 ir keturias elektroninio pašto ekrano vaizdo kopijas.

Iš Inspekcijos 2025 m. vasario 28 d. faktinių duomenų patikrinimo vietoje akto Nr. FAK-289 matyti, kad šis faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktas surašytas, kai atliekamas neplaninis patikrinimas, vadovaujantis Komisijos 2025 m. sausio 7 d. sprendimo administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2025 pagrindu.

Patikrinimo vietoje nustatyti faktiniai duomenys: 2025 m. sausio 27 d. atliktas pakartotinis patikrinimas vadovaujantis Komisijos 2024 m. lapkričio 29 d. sprendimo Nr. 21RE1-387 (AG1-282/10-2024) pagrindu. Nustatyta, kad yra atlikti skunde nurodyti patalpos – buto (duomenys neskelbtini) (toliau dokumente – Butas) ir bendro naudojimo patalpos paprastojo ir kapitalinio remonto darbai. Iš bendro naudojimo patalpos gipso kartono plokšte užtaisytos durys, kuriomis buvo patenkama į Buto patalpą kadastrinių matavimų byloje (toliau dokumente – byla) pažymėtą 3-1. Bendro naudojimo koridoriaus patalpoje, atliekat parastojo remonto darbus įrengta pertvara su durimis, (suformuojant patekimą į Butą) atitveriant dalį koridoriaus patalpos ir prijungiant prie Buto, sumažinant koridoriaus ilgį nuo 8,49 m iki 4,73 m. Iš atitverto koridoriaus laikančioje sienoje įrengtos durys 0,9 m pločio ir 1,9 m aukščio, kuriomis patenkama į Buto patalpas byloje pažymėtas 3-2 ir 3-1.

Aplinkybių patikslinimui ir atliktų darbų vykdymo laikui nustatyti 2024 m. rugpjūčio 8 d. patikrinimo metu pateiktas buto savininkės L. V. (toliau dokumente – savininkė) paaikškinimas, (dėl rašytinės klaidos tikraja data laikyti ne 2024 m. liepos 8 d, o paaikškime nurodytą datą 2024-08-08). Dėl ligos nesant galimybei dalyvauti pakartotiniame patikrinime, savininkės 2025-02-06 Departamentui pateiktas papildomas paaikškinimas „Dėl pakartotinio patikrinimo ir su juo susijusių paaikškinimų“ (VTPSI dokumentų valdymo informacinėje sistemoje užregistruotas 2025-02-06 Nr. 3D-403) kuriame nurodoma: „<Paaikškinimas dėl mano atsakomybės: Nuo 2002 metų. Kai buvo atlikti paskutiniai mano buto remonto darbai, nei mano bute, nei bendrose patalpose pastate nebuvo atlikta jokių statybos darbų ar pakeitimų iš mano pusės.>; <Prašau atkreipti dėmesį, kad buvo pasirašytas paaikškinimas 2024-08-08, susijęs su atliktu patikrinimu, kurio metu buvo pateikti visi būtinieji duomenys ir paaikškinimai dėl atliktų darbų.>“ Tarp pastato bendro naudojimo patalpų bendrasavininkų teisiškai įforminto susitarimo (sutikimo) atliktų darbų vykdymui, bendro naudojimo patalpų naudotojos ir buto savininkės L. V., nepateikta.

Komisijoje 2025 m. birželio 26 d. gauti atsakovės Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos papildomi duomenys (reg. Nr. 20R1-490).

Nurodo, kad skundo objektas yra nekilnojamoji kultūros vertybė - (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų (u. k. (duomenys neskelbtini)) rūmai (u. k. (duomenys neskelbtini)), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų (u. k. (duomenys neskelbtini)) vertingosios savybės ir reikšmingumo lygmuo (regioninis) nustatyti bei teritorijos ribos apibrėžtos Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos trečiosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2020-11-23 aktu Nr. KPD SK-435 (su vėlesniais papildymais). Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 8 straipsnio 12 dalyje nurodyta, kad Kultūros vertybių registro duomenys yra vieši ir skelbiami tinklalapyje <https://kvr.kpd.lt>

Papildomai informuoja, kad Lietuvos kultūros paveldo mokslinis centras 1991 m. gruodžio 23 d. raštu Nr. 248 „Dėl dvarų bei palivarkų sodybų įrašymo į išaiškinamų paminklų sąrašą“ (duomenys neskelbtini) buvusio dvaro sodybos fragmentus (Kauno rajonas) įrašė į išaiškinamų paminklų sąrašą ir suteikė numerį (duomenys neskelbtini). Šis raštas parengtas „<...> remiantis Lietuvos Respublikos istorijos ir kultūros paminklų apsaugos ir naudojimo įstatymu (32 str.) <...>“, kuris Lietuvos Respublikos 1990 m. liepos 30 d. įstatymu Nr. I-433 „Dėl Lietuvos Respublikos istorijos ir kultūros paminklų apsaugos ir naudojimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo“ (Žin., 1990, Nr. 23-563) buvo papildytas ir pakeistas, t. y. „<...> padaryti Lietuvos Respublikos istorijos ir kultūros paminklų apsaugos ir naudojimo įstatyme (Žin., 1997, Nr. 36-470) šiuos papildymus ir pakeitimus <...>“.

Lietuvos Respublikos kultūros paveldo inspekcija 1995 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. 01-8-413 „Dėl kultūros paveldo objektų, esančių Naujai išaiškinamų istorijos ir kultūros paminklų sąrašė, kurių įtraukimo trejų metų terminas pasibaigė 1995.01.31, įrašymo į laikinąją istorijos ir kultūros paminklų apskaitą“ remdamasi Lietuvos Respublikos kultūros paveldo inspekcijos laikinojo įstatymo 8-ojo straipsnio 2-ąja pastraipa, nutarė nuo 1995-01-31 įrašyti į Laikinąją istorijos ir kultūros paminklų apskaitą kultūros paveldo objektus, esančius naujai išaiškinamų istorijos ir kultūros paminklų sąrašė ir kurių įtraukimo trejų metų terminas pasibaigė 1995-01-31, tarp kurių minimi ir (duomenys neskelbtini) buvusio dvaro sodybos fragmentai (toliau dokumente – Dvaras).

Lietuvos Respublikos kultūros paveldo inspekcijos laikinojo įstatymo (Žin., 1990, Nr. I-432) 8-ojo straipsnio 2-oje pastraipoje nurodyta, kad Kultūros paveldo inspekcijos kompetencija įtraukti į laikiną istorijos ir kultūros paminklų apskaitą trejiems metams naujus objektus ir minėtam laikotarpiui nustatyti šių objektų teritorijos, apsaugos, įtakos, reguliuojamo užstatymo ir saugomo kraštovaizdžio zonas bei režimą jose, apie tai informuojant atitinkamą savivaldybę ir objekto savininką ar naudotoją. Todėl Kultūros paveldo inspekcija duomenis pateikė rajonų ir miestų valdyboms, tame tarpe ir Kauno rajono valdybai, nurodydama, kad Dvaras yra įtrauktas į Laikiną istorijos ir kultūros paminklų apskaitą ir pridėjo su tuo susijusį priedą.

Pažymi, kad nesutinka su trečiojo asmens atstovų teiginiu, kad Dvaras įregistruotas į Kultūros vertybių registrą tik 2021-02-01 (pridedamas prie atsiliepimo Kultūros vertybių registro išrašas), nes ši data nurodyta prie (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų rūmų (u. k. (duomenys neskelbtini)), Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybai patikslinus Dvaro apskaitos duomenis Kultūros vertybių registre. Tačiau prie Dvaro apskaitos duomenų iš tikrųjų nurodyta „Įregistravimo registre data 1992-03-31“ ir „Seni kodai: Nr. naujai išaiškinamųjų sąrašė: (duomenys neskelbtini); Nr. laikinosios apskaitos sąrašė: (duomenys neskelbtini)“.

Kartu su šiuo dokumentu taip pat pateikta (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų ištrauka.

Komisijoje 2025 m. liepos 1 d. gautas trečiojo suinteresuoto asmens L. V. atstovės pagal įgaliojimą U. V. papildomas aiškinamasis raštas su lydinčiais dokumentais (reg. Nr. 20R1-504).

Nurodo, kad nesutinka su skunde dėstomais argumentais, kad buvo vengta bendradarbiavimo – 202 m. rugpjūčio 8 d. patikrinime trečiasis asmuo dalyvavo (yra inspektoriaus kvietimas, vaizdo įrašas su Google vietos ir laiko žyma (2024 m. rugpjūčio 8 d., 12.17 val.), raštiškas paaiškinimas), visos patalpos buvo parodytos. Tuo tarpu pareiškėjai A. ir G. M. tą dieną nedalyvavo, nors patikrinimas vyko ir dėl jų buto Nr. (duomenys neskelbtini) neteisėtos plėtros.

Pasisakydama dėl pareiškėjų pažeidimų nurodo, kad nuo 38,47 kv. m. iki 69,56 kv. m. padidėjęs butas Nr. (duomenys neskelbtini) yra be notarinių sutikimų, be statybos leidimo ir atidalinimo. Yra tik statybų deklaracija, todėl yra savavališkos statybos požymių.

Pažymi, kad G. M. 2024 m. gruodžio 12 d. prarado savininko statusą, jo turtas perleistas VšĮ „X“ per išieškojimą, todėl jis neturi teisės reikšti reikalavimų dėl patalpų Nr. a-4 ir jo dokumentai neturi procesinės galios.

Pasisakydama dėl tariamų pažeidimų patalpoje a-4 nurodo, kad durys kapitalinėje sienoje egzistavo dar iki 2002 m., kai buvo įsigytas butas Nr. (duomenys neskelbtini), nepažymėtos plane dėl to, kad kadastro brėžiniai nebuvo naujinti nuo 1995 m. Dvi durys yra tik uždengtos, ne pašalintos, todėl tai yra gražinama, nestatytinė intervencija. Gipso pertvara patalpoje a-4 yra įrengta apie 2002-2007 m. su žodiniu visų to meto savininkų sutikimu. Tai laikina konstrukcija, nepakeitusi patalpos esmės. L. V. priklauso apie 5,09 kv. m., tačiau buvo Nr. (duomenys neskelbtini) kaimynai deklaruoja net 8,92 kv. m., nors anksčiau turėjo tik 1,70 kv. m. Tai atlikta be L. V. sutikimo, galimai pažeidžiant VĮ Registrų centro tvarką.

Kartu su šiuo dokumentu taip pat pateikta: (duomenys neskelbtini).

Komisijoje 2025 m. liepos 1 d. gauti pareiškėjų A. M. ir G. M. papildomi rašytiniai paaiškinimai (reg. Nr. 20R1-505).

Paaškina, kad pateikia el. laiškų kopijas, kuriuose matoma, kad po neįvykusio 2025 m. sausio 27 d. Inspekcijos patikrinimo (el. laiškas Nr.1-1, Nr. 1-2), Inspekcijos specialistas A. P. planavo atlikti patikrinimą 2025 m. vasario 11 d. (el. laiškas Nr.2-1, Nr.2-2), bet vėl jį atšaukė dėl galimos L. V. ligos. Pabrėžia, kad nuo 2025 m. sausio 30 d. L. V. turi savo įgaliotą asmenį U. V., tačiau nepasirūpino jos atstovavimu Inspekcijos patikrinimo metu. Galimai, slėpdamos padarytus pažeidimus Kultūros paveldo objekte, jos vėl į patikrinimą neplanavo atvykti, tad Inspekcija patikrinimą vėl atšaukė.

Nurodo, kad susipažinę su 2025 m. birželio 9 d. trečiojo asmens L. V. pateiktais paaiškinimais, pažymi, kad: 1) pateikiama, dažnu atveju netiksli, klaidinanti informacija, kuri nėra susijusi su byloje Nr. AG1-127/12-2025 sprendžiamu klausimu; 2) pateikiami subjektyvūs samprotavimai, kurie nesusiję su byloje Nr. AG1-127/12-2025 sprendžiamu klausimu; 3) Priede Nr. 6a pateikiama asmeninė informacija apie pareiškėjus: Sutuoktinių turto pasidalijimo sutartis bei aptariama pareiškėjos turimo sklypo (duomenys neskelbtini), situacija, aptariami ir kiti pareiškėjų asmeniniai klausimai; 4) pateiktame priede Nr.10 nepažymėta/nuslėpta L. V. savavališkai įsirengta pertvara koridoriuje a-4. Pertvara patalpoje a-4 aprašyta ir Inspekcijos dokumentuose

Nurodo, kad susipažinę su 2025 m. liepos 1 d. trečiojo asmens L. V. pateiktais paaiškinimais, pažymi, kad: 6) pateikiama melaginga informacija apie a-4 patalpą. Nuslėpti kiti buvę a-4 patalpos bendrasavininkai; 7) minimas tik objekto (duomenys neskelbtini) buto Nr. (duomenys neskelbtini) buvęs dalininkas Č. V., kuriam 1997-2006 m. priklausė 55/100 buto Nr. (duomenys neskelbtini) dalis; 8) pateikiamas 2025 m. birželio 16 d. Č. V. liudijimas apie, neva buvusius kažkokius susitarimus, praėjus beveik 20 metų; 9) 2021 m. A. ir G. M. įsigydami butą adresu (duomenys neskelbtini) buvusios savininkės nebuvo informuoti apie jokių susitarimų susijusių su objektu (duomenys neskelbtini); 10) 2021 m. A. ir G. M. įsigydami butą adr. (duomenys neskelbtini) ir vėliau atlikdami įvairius su šiuo turtu susijusius sandorius, vadovavosi oficialiais RC duomenimis; 12) prieš beveik 20 m. buvusio savininko Č. V. liudijimą laiko teisėtai nepagrįstu, neetišku, melagingu, galimai nusikalstamu; 13) pateiktas trečiojo asmens L. V. dukros U. V. „Emocinis pareiškimas“, kuriuo pateikiama giminės biografija, laikytinas nesusijusiu su bylos esme; 14) U. V. „Emociniame pareiškime“ pateikti jos emociniai išgyvenimai, patirtys, subjektyvūs asmens suvokimai nėra teisė iš neteisės negali kilti teisė.

Pareiškėjai pateikė Inspekcijos 2025 m. birželio 17 d. raštą Nr. 2D-14950, Inspekcijos 2025 m. vasario 28 d. faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-289 ir keturias elektroninio pašto ekrano vaizdo kopijas.

Komisijoje 2025 m. liepos 7 d. gauti trečiojo suinteresuoto asmens L. V. atstovės pagal įgaliojimą U. V. papildomi paaiškinimai su lydinčiais dokumentais (reg. Nr. 20R1-520).

Nurodo, kad papildomas paaiškinimas teikiamas dėl „pateiktos klaidinančios ir tikrovės neatitinkančios informacijos, slepiamų pažeidimų bendrojo naudojimo patalpose ir antstolio dokumentų patikimumo“. Pabrėžia, kad pareiškėjų pateikta informacija neatitinka faktinių aplinkybių ir yra kryptingai iškreipta: „1. Durys iš bendrosios patalpos a-4 į butą Nr. (duomenys neskelbtini) įrengtos savavališkai, be bendraturčių sutikimo, nesilaikant teisės aktų, pažeidžiant kultūros paveldo objekto apsaugos reikalavimus; 2. Atliekant šiuos darbus buvo agresyviai suardytos konstrukcijos, įskaitant galimai laikančias sienos dalis, įvesti laidai be projekto ar derinimo su atsakingomis institucijomis; 3. Pažeidimai buvo ne tik nelegalūs, bet ir pavojingi, galintys sukelti tiek konstrukcinį, tiek gaisrinį pavojų“.

Pasisakydama dėl antstolio 2023-03-01 pateiktos fotofiksacijos neobjektyvumo nurodo, kad pareiškėjų pasitelkto antstolio 2023-03-01 fotofiksacijoje durys į butą Nr. (duomenys neskelbtini) užfiksuotos iš tokio kampo, kad sąmoningai slepiami esminiai pažeidimai – atviri laidai, išdraskyta siena, plika konstrukcija. Tokiu būdu iš anksto formuojamas klaidinantis įspūdis, kad nebuvo padaryta jokių statybos ar vizualinių pažeidimų.

Pasisakydama dėl naujai atsiradusių pažeidimų – metalinių strypų įtvirtinimo bendroje sienoje nurodo, kad lyginant 2023-03-01 antstolio pateiktą nuotrauką su 2025-07-03 darytomis spalvotomis fotonuotraukomis, matoma esminė detalė: bendro naudojimo patalpos sienoje atsirado du metaliniai strypai/kabliai, tvirtinami į plyštančią, pažeistą sieną. Šie strypai nebuvo įrengti 2023 m. kovo mėn., atsirado vėliau be bendraturčių žinios ir sutikimo, darko kultūros paveldo pastato originalią struktūrą, buvo įrengti savanoriškai, neturint teisės to daryti bendroje patalpoje.

Pasisakydama dėl teiginio, kad 2025-06-19 pateikta trečiojo suinteresuoto asmens informacija „nėra susijusi su bylos esme“ nurodo, kad 2025-06-19 pateiktoje medžiagoje, įskaitant liudytojo Č. V. liudijimą bei nuosavybės įrodymą, pateikti duomenys apie ilgametį, visų gyventojų žinomą ir niekada neginčytą bendro naudojimo patalpos a-4 naudojimą kaip įėjimą į butą Nr. (duomenys neskelbtini). Šis faktas yra tiesiogiai susijęs su ginčo objektu, nes: 1. Ginčas kilos dėl tariamai savavališko patalpų a-4 naudojimo ir pertvaros buvimo; 2. Liudytojo parodymai patvirtina, kad tokia tvarka egzistavo nuo seno ir nebuvo nei naujai atsiradusi, nei nelegali.

Komisijoje 2025 m. liepos 8 d. gautas trečiojo suinteresuoto asmens L. V. atstovės pagal įgaliojimą U. V. papildomas dokumentas, prie kurio pridėta 2025-07-04 Lietuvos šaulių sąjungos pažyma (reg. Nr. 20R1-529).

Nurodo, kad pateikiama kopija pažymos, išduotos Lietuvos šaulių sąjungos 2025-07-04, kuria patvirtinama kad K. P. 1991-04-03 suteiktas garbės šaulio vardas.

Nurodo, kad „Mūsų šeima – patriotai, visada tarnavę Lietuvai, o ne nusikaltėliai. Mano mama, L. V., visą gyvenimą sąžiningai saugojo tai, ką jos tėvas paliko: pagarbą valstybei, padorumą ir pareigą. Šiandien, kai 70-metė moteris, kuri nieko nenusikalto, yra persekiojama ir šmeižiama, – tai ne tik teisinė, bet ir moralinė gėda.“

Komisijoje 2025 m. liepos 21 d. gautas trečiojo suinteresuoto asmens L. V. atstovės pagal įgaliojimą U. V. papildomas paaiškinimas, prie kurio pridėta: elektrinio laiško nuotrauka, 2025-07-04 raštas, raštų kopijos, fotonuotraukos, 2025-05-14 faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas ir kt. dokumentai (reg. Nr. 20R1-581).

Komisijos posėdžio metu pareiškėjai A. M., G. M. ir jų atstovė advokatė E. B. nurodė, kad šioje byloje teikia skundą dėl tos pačios situacijos antrąkart; teigia, kad atsakovai nesurinko jokių objektyvių įrodymų, pagrindžiančių 10 metų senaties termino taikymą; patikslino aplinkybes, kad 2025-02-28 Inspekcijos faktinių duomenų patikrinimo vietoje akto Nr. FAK-289 nėra apskundę ir kad nuo 2024-12-12 dienos G. M. nebėra ginčo patalpų (bendra)savininkas, bet yra suinteresuotas asmuo, kaip pareiškėjos A. M. sutuoktinis bei šeimos narys.

Komisijos posėdžio metu atsakovo Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos atstovė R. Š. palaikė atsiliepiame Komisijai išdėstytą poziciją.

Komisijos posėdžio metu trečiasis suinteresuotas asmuo L. V., jos atstovas advokatas R. B., įgaliota atstovė U. V. nurodė, kad L. V. neprisimena, kad jos gyvenimo laikotarpiu būtų atlikti / atlikinėjami statybiniai darbai ginčo bute; nurodo, kad koks butas buvo bei kokios būklės tuo metu,

tokį nusipirko ir jame gyveno, bei tokia būklė tebėra iki šiol; pastebėjo, kad paskutiniai įrašai viešuose registruose yra 1995 metais, o butas įsigytas 2001 metais.

Prie šios bylos prijungta Komisijos išnagrinėta administracinė byla Nr. AG1-282/10-2024.

Skundas tenkintinas.

Byloje ginčas kilo dėl 2025-03-24 Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento rašto Nr. (duomenys neskelbtini) bei 2025-04-09 Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus rašto Nr. (duomenys neskelbtini) teisėtumo ir pagrįstumo.

Dėl byloje nustatytų aplinkybių

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta:

1. Pareiškėjų atstovė 2024-07-09 skundu kreipėsi į Inspekciją, KPD Kauno teritorinį skyrių bei Kauno rajono savivaldybės administraciją ir nurodė šias aplinkybes, kad pareiškėjai yra buto (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Butas Nr. (duomenys neskelbtini)), bendrasavininkai. Šiam butui priklauso bendro naudojimo patalpos, pažymėtos: a-1 (1/4 iš 6,80 kv. m, t. y. 1.70 kv. m), a-2 (1/4 iš 9,30 kv. m, t. y. 2.33 kv. m), a-3 (1/6 iš 4,69 kv. m, t. y. 0.78 kv. m), a-4 (584/1000 iš 15.28 kv. m, t. y. 8.92 kv. m). L. V. yra buto (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Butas Nr. (duomenys neskelbtini)), savininkė. Šiam butui priklauso bendro naudojimo patalpos, pažymėtos: a-1 (1/4 nuo 6,80 kv. m); a-2 (1/4 nuo 9,30 kv. m); a-3 (1/3 nuo 4,69 kv. m); a-4 (1/3 nuo 15,28 kv. m). Pastatas, kuriame yra butai, yra kultūros paveldo objektas: (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos rūmai (unikalus kodas (duomenys neskelbtini)), kurie priklauso (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentams (unikalus kodas (duomenys neskelbtini)). Vadovaudamasi CK 4.75 str. 1 d. ir 4.83 str. 1 d. nurodė, kad L. V. galimai neteisėtai, neturėdama kitų bendraturčių sutikimų, nesilaikydama teisės aktų reikalavimų, savavališkai užėmė jai nepriklausančią bendro naudojimo patalpos – koridoriaus, kuris pridedamame plane yra pažymėtas Nr. a-4, dalį; koridoriuje Nr. a-4 pastatė sieną ir įsirengė duris. Šių aplinkybių patvirtinimui pateikė antstolio M. P. faktinių aplinkybių konstatavimo protokolą ir nuotraukas. Koridoriaus plotis yra apie 152 cm ties Buto Nr. (duomenys neskelbtini) durimis ir 154 cm ties galimai savavališkai įrengtomis durimis. Koridoriaus ilgis yra apie 473 cm. Taigi koridoriaus Nr. a-4 plotas yra apie 7,2 kv. m., kai tuo tarpu pagal VĮ „Registrų centras“ duomenis koridoriaus Nr. a-4 plotas sudaro 15,28 kv. m. L. V. galimai neteisėtai užsitvėrė apie 8,08 kv. m. bendro naudojimo koridoriaus Nr. a-4 ploto. Iš antstolio nuotraukų matyti, kad koridoriuje Nr. a-2 esančios durys, vedančios į L. V. Butą Nr. (duomenys neskelbtini), yra pašalintos, jokio praėjimo į butą iš šio koridoriaus Nr. a-2 nėra. Esant tokiai situacijai, kai panaikintos koridoriuje Nr. a-2 esančios durys, vedančios į L. V. butą Nr. (duomenys neskelbtini), pastaroji galimai įsirengė praėjimą nešančioje sienoje, nes priešingu atveju neturėtų galimybių patekti į savo Buto Nr. (duomenys neskelbtini) patalpas Nr. 3-1 ir 3-2. L. V. galimai tai padarė savavališkai ir neteisėtai, nesilaikydama teisės aktų reikalavimų, neturėdama reikiamų leidimų, nes pagal VĮ „Registrų centras“ pateiktą planą tokios durys nešančioje sienoje nėra numatytos. Dėl galimų L. V. neteisėtų veiksmų pastatui galėjo būti padaryta didelė žala – dėl nešančios sienos pažeidimų galėjo būti pažeistos kitos pastato konstrukcijos ir atitinkamai pakeistos pastato, kaip kultūros paveldo objekto, vertingosios savybės. Pareiškėjai prašė: iširti šiame skunde nurodytą situaciją, nustatius pažeidimus – taikyti atitinkamas teisės aktuose numatytas priemones atsakingam asmeniui, galimai L. V.; įpareigoti L. V. per 1 (vieną) mėnesį nuo skundo užregistravimo dienos atlaisvinti neteisėtai užimtą koridoriaus Nr. a-4 dalį – pašalinti koridoriuje Nr. a-4 pastatytą sieną ir duris ir atstatyti koridorių į pirminę padėtį, nurodytą VĮ „Registrų centras“ pateiktame plane.

2. L. V. 2024 m. liepos 8 d. pateikė Inspekcijai raštu paaiškinimus, kuriuose nurodė, kad 2002 m. Butą nupirko jos vyras F. V. ir atliko buto remonto darbus iki mirties – 2007 m. Pareiškėja jokių darbu pati neatliko, ten negyvena ir niekada negyveno. Pareiškėjos žiniomis, kaip buvo atlikti remonto darbai, teisės aktai nedraudė to atlikti.

3. Inspekcija 2024-08-27 raštu Nr. 2D-19210 „Dėl Jūsų skundo nagrinėjimo nutraukimo“ pateikė pareiškėjų atstovei atsakymą, kuriuo informavo, kad „<...> 2024-08-08 atliktas faktinių duomenų patikrinimas vietoje Kultūros paveldo pastato bute ir bendro naudojimo patalpose (duomenys neskelbtini) dvaro esančio žemės sklype (duomenys neskelbtini). Nustatyta, kad yra atlikti skunde nurodyti patalpos – buto (duomenys neskelbtini) ir bendro naudojimo patalpos paprastojo ir kapitalinio remonto darbai įrengiant pertvarą bendro naudojimo koridoriaus patalpoje, atitvarinėse konstrukcijose užtaisant durų angas ir įrengiant duris. Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau – Reglamentas) 3 priedo 3.1 ir 4.1 punkte nustatyta, kad leidimas atlikti statinio kapitalinį ar paprastąjį remontą privalomas atliekant ypatingojo ir neypatingojo daugiabučio namo ar viešojo pastato paprastąjį remontą mieste, konservacinės apsaugos prioriteto ar kompleksinėje saugomoje teritorijoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje, kultūros paveldo vietovėje, – kai keičiama pastato išvaizda, išskyrus atvejus, kai būtina skubiai atlikti statybos darbus, reikalingus avarijos grėsmei, jos ar stichinės nelaimės padariniams pašalinti; Reglamentas 5 punkte nustatyta, kad pastato išvaizdos keitimu laikoma: balkonų, lodžių įstiklinimas; fasado elementų keitimas (keičiant spalvą, matmenis, suskaidymą), naujų įrengimas; esamų angų nuo 0,2 m² ir didesnio ploto pastato fasade užtaisyimas; šlaitinio stogo dangos keitimas (keičiant spalvą ir (ar) dangos tipą), dažymas (keičiant spalvą), stoglangių įrengimas ant šlaitinio stogo, keitimas (keičiant spalvą, matmenis, suskaidymą); fasadų dangos įrengimas, keitimas (keičiant spalvą ir (ar) dangos tipą), dažymas (keičiant spalvą); didesnės kaip 0,01 m³ tūrio įvairios įrangos, inžinerinių sistemų ar konstrukcijų tvirtinimas ant pastato fasado ar šlaitinio stogo; įvairios įrangos, inžinerinių sistemų ar konstrukcijų, iškylančių daugiau kaip 1 m virš pastato plokščiojo stogo parapeto, tvirtinimas ant pastato plokščiojo stogo; Kultūros vertybių registre nurodytų kultūros paveldo statinio vertingųjų savybių keitimas. Kadangi statybos darbai atlikti nekeičiant fasado išvaizdos, atliktiems paprastojo remonto ar kapitalinio remonto darbams statybos leidimas neprivalomas. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.75 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas valdomas, juo naudojamas ir disponuojama bendraturčių sutarimu.“ Aukščiau minėtų darbų atlikimui bendraturčių sutikimų ar susitarimų, dėl durų, pertvarų įrengimo bendro naudojimo patalpose, statytoja nepateikė. Atsižvelgiant į tai, kad skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai atliktiems statybos darbams nereikia rengti nei statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, VTPSI informuoja, kad minėto Jūsų pranešimo nagrinėjimas nutraukiamas“.

4. Komisija sprendimu Nr. 21RE1-387, administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2025, pareiškėjų patikslintą skundą tenkino iš dalies ir panaikino Inspekcijos 2024 m. rugpjūčio 27 d. sprendimą Nr. SD-19210 ir įpareigojo Inspekciją per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo gavimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pažymėjo, kad ginčijamame atsakovo sprendime privalo būti pateikti aiškūs ir pakankami motyvai dėl nustatytų faktinių aplinkybių. Šiuo atveju, Inspekcija neatliko objektyvaus visų aplinkybių, turinčių įtakos sprendimo pagrįstumui, įvertinimo. Patikrinimą vietoje atliko neišsamiai, neįvertindama visų pareiškėjų atstovės 2024-07-09 skunde nurodytų aplinkybių, todėl akto pagrindu priėmė nepagrįstą Sprendimą nutraukti 2024-07-09 skundo nagrinėjimą. Atsižvelgiant į tai, skundžiamas sprendimas nelaikytinas tinkamai pagrįstu ir motyvuotu, todėl naikintinas.

5. 2025 m. sausio 23 d. kvietimu Nr. 2D-1601 L. V. tikslu patikrinti, ar atlikti/atliekami statybos darbai nepažeidžia teisės aktų reikalavimų, buvo kviečiama 2025 m. sausio 27 d. 10 val. atvykti į statybos patikrinimą adresu (duomenys neskelbtini).

6. 2025 m. sausio 23 d. raštu Nr. 2D-1602 pareiškėjų atstovė informuota, kad Inspekcija 2025 sausio 27 d. nuo 10:00 val. atliks patikrinimą, adresu (duomenys neskelbtini), ar atlikti statybos darbai atitinka teisės aktų reikalavimus.

7. 2025 m. sausio 24 d. elektroniniu laišku L. V. informavo Inspekciją, kad 2025 sausio 27 d. patikrinime, adresu (duomenys neskelbtini), negalės dalyvauti dėl sveikatos būklės.

8. Inspekcija 2025 m. vasario 3 d. kvietimu Nr. 2D-2697 L. V. informavo, kad 2025 m. vasario 11 d. 14:00 val. bus vykdomas patikrinimas adresu (duomenys neskelbtini).

9. Inspekcija 2025 m. vasario 3 d. raštu Nr. 2D-2698 informavo pareiškėjus, kad 2025 vasario 11 d. nuo 14:00 val. atliks patikrinimą (duomenys neskelbtini), ar atlikti statybos darbai nepažeidžia teisės aktų reikalavimus.

10. Inspekcijoje 2025 m. vasario 6 d. gautas L. V. raštas Nr. 3D-403, kuriame nurodoma, kad nuo 2002 metų, kai buvo atlikti paskutiniai L. V. buto remonto darbai, nei jos bute, nei bendrose patalpose pastate nebuvo atlikta jokių statybos darbų ar pakeitimų iš jos pusės. Prašo atkreipti dėmesį, kad buvo pasirašytas paaiškinimas L. V. 2024-08-08, susijęs su atliktu patikrinimu, kurio metu buvo pateikti visi būtini duomenys ir paaiškinimai dėl atliktų darbų.

11. Inspekcija 2025 m. vasario 6 d. raštu Nr. 2D-2962 pratęsė 2024 m. liepos 9 d. skundo nagrinėjimo terminą 20 darbo dienų nuo 2025-02-03 datos.

12. Inspekcija 2025 m. vasario 28 d. faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktu Nr. FAK-289, nurodė, kad 2025 m. sausio 27 d. atliktas pakartotinis patikrinimas Komisijos 2024 m. lapkričio 24 d. sprendimo Nr. 21RE1-387 (AG1- 282/10-2024) pagrindu.

12. 1. Nustatyta, kad yra atlikti skunde nurodytos patalpos – buto (duomenys neskelbtini) ir bendro naudojimo patalpos paprastojo ir kapitalinio remonto darbai. Iš bendro naudojimo patalpos gipso kartono plokšte užtaisytos durys, kuriomis buvo patenkama į Buto patalpą kadastrinių matavimų byloje pažymėtą 3-1. Bendro naudojimo koridoriaus patalpoje, atliekant paprastojo remonto darbus įrengta pertvara su durimis, (suformuojant patekimą į Butą) atitveriant dalį koridoriaus patalpos ir prijungiant prie Buto, sumažinant koridoriaus ilgį nuo 8,49 m iki 4,73 m. Iš atitverto koridoriaus laikančioje sienoje įrengtos durys 0,9 m pločio ir 1,9 m aukščio, kuriomis patenkama į Buto patalpas byloje pažymėtas 3-2 ir 3-1.

12. 2. Aplinkybių patikslinimui ir atliktų darbų vykdymo laikui nustatyti 2024-08-08 patikrinimo metu pateiktas buto savininkės L. V. paaiškinimas (dėl rašytinės klaidos tikrąja data laikyti ne 2024 m. liepos 8 d, o paaiškiniame nurodytą datą 2024-08-08). Dėl ligos nesant galimybei dalyvauti pakartotiniame patikrinime, savininkės 2025-02-06 Departamentui pateiktas papildomas paaiškinimas „Dėl pakartotinio patikrinimo ir su juo susijusių paaiškinimų“ (Inspekcijos dokumentų valdymo informacinėje sistemoje užregistruotas 2025-02-06 Nr. 3D-403) kuriame nurodoma: „*Tarp pastato bendro naudojimo patalpų bendrasavininkų teisiškai įforminto susitarimo (sutikimo) atliktų darbų vykdymui, bendro naudojimo patalpų naudotojos ir buto savininkės L. V., nepateikta*“.

13. Inspekcija 2025 m. vasario 28 d. raštu Nr. 2D-4763 kreipėsi į KPD, prašant pagal kompetenciją pateikti išvadą ar atliekant Buto kapitalinio ir paprastojo remonto darbus, įrengiant duris laikančioje sienoje nebuvo pažeistos kultūros paveldo pastato vertingosios savybės.

14. KPD 2025 m. kovo 3 d. raštu Nr. (1.29-K E)2K-346 informavo Inspekciją, kad kuriame nurodoma, kad Rūmų vertingosios savybės nustatytos Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2020-11-23 aktu Nr. KPD-SK-435. Kultūros vertybių registro duomenys, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau – NKPAĮ) 8 straipsnio 12 dalyje, yra vieši ir skelbiami tinklalapyje <http://kvr.kpd.lt/heritage>.

14. 1. Rūmų VT akte nurodytos vertingosios savybės yra: „aukštų išplanavimas - kapitalinių sienų tinklas; konstrukcijos - tinkuotos keraminių plytų mūro sienos“. Su visomis Rūmų vertingosiomis savybėmis galite susipažinti Kultūros vertybių registre;

14. 2. KPD Kauno skyriaus nuomone įrengus naują durų angą saugomoje sienoje buvo pažeista Rūmų vertingoji savybė – „konstrukcijos - tinkuotos keraminių plytų mūro sienos“.

15. Inspekcija 2025 m. kovo 24 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) informavo pareiškėjų atstovę, kad skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, vadovaujantis

Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktais, 2 dalimi, 3 dalimi, pareiškėjų skundo nagrinėjimo procedūra yra nutraukiama.

15. 1. Nurodė, kad Inspekcija 2025-01-27 atliko pakartotinį faktinių duomenų patikrinimą vietoje, adresu (duomenys neskelbtini), (pirminis patikrinimas pagal skundą buvo atliktas 2024-08-08) ir 2025-02-28 surašė faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-289. Patikrinimo metu nustatyta, kad „<...> kad yra atlikti skunde nurodyti patalpos – buto (duomenys neskelbtini) (toliau – Butas) ir bendro naudojimo patalpos paprastojo ir kapitalinio remonto darbai. Iš bendro naudojimo patalpos gipso kartono plokšte užtaisytos durys, kuriomis buvo patenkama į Buto patalpą kadastrinių matavimų byloje (toliau – byla) pažymėtą 3-1. Bendro naudojimo koridoriaus patalpoje, atliekat parastojo remonto darbus įrengta pertvara su durimis (suformuojant patekimą į Butą) atitveriant dalį koridoriaus patalpos ir prijungiant prie Buto, sumažinant koridoriaus ilgį nuo 8,49 m iki 4,73 m. Iš atitverto koridoriaus laikančioje sienoje įrengtos durys 0,9 m pločio ir 1,9 m aukščio, kuriomis patenkama į Buto patalpas byloje pažymėtas 3-2 ir 3-1. Aplinkybių patikslinimui ir atliktų darbų vykdymo laikui nustatyti 2024-08-08 patikrinimo metu pateiktas buto savininkės L. V. (toliau – savininkė) paaiškinimas, (dėl rašytinės klaidos tikraja data laikyti ne 2024 m. liepos 8 d, o paaiškiniame nurodytą datą 2024-08-08). Dėl ligos nesant galimybei dalyvauti pakartotiniame patikrinime, savininkės 2025-02-06 Departamentui pateiktas papildomas paaiškinimas „Dėl pakartotinio patikrinimo ir su juo susijusių paaiškinimų“ (VTPSI dokumentų valdymo informacinėje sistemoje užregistruotas 2025-02-06 Nr. 3D-403) kuriame nurodoma: „Tarp pastato bendro naudojimo patalpų bendrasavininkų teisiškai įforminto susitarimo (sutikimo) atliktų darbų vykdymui, bendro naudojimo patalpų naudotojos ir buto savininkės L. V., nepateikta“.

15. 2. Nurodė, kad pareiškėjų skunde nurodyti klausimai „<...> Dėl galimų L. V. neteisėtų veiksmų pastatui galėjo būti padaryta didelė žala – dėl nešančios sienos pažeidimų galėjo būti pažeistos kitos pastato konstrukcijos ir atitinkamai pakeistos pastato, kaip kultūros paveldo objekto, vertingosios savybės“, atsižvelgiant į Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorijos skyriaus 2025-03-03 rašte pateiktą išvadą, vadovaujantis Taisyklių 36 punkto nuostatomis, persiunčiama nagrinėti pagal kompetenciją Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos.

16. KPD 2025 m. balandžio 9 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) informavo pareiškėjų atstovę, kad kadangi Inspekcija nagrinėdama skundą išsiaiškino, kad skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, atsižvelgiant į CK 1.125 straipsnio 1 dalies nuostatą, kad bendrasis ieškinio senaties terminas yra dešimt metų, KPD Kauno teritorinis skyrius priima sprendimą Skundo dalies, persiūstos nagrinėti pagal kompetenciją, nenagrinėti.

Nurodo, kad (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų rūmų (u. k. (duomenys neskelbtini)) 2020-11-23 aktu Nr. KPD-SK-435 nustatyta vertingoji savybė (tarpe kitų) yra tokia: (duomenys neskelbtini) konstrukcijos - tinkuotos keraminių plytų mūro sienos (būklė patenkinama; FF Nr. (duomenys neskelbtini); 2020 m.). Taigi, 2002-2007 metų laikotarpyje įrengus duris buto Nr. (duomenys neskelbtini) unikalus daikto Nr. (duomenys neskelbtini) laikančioje sienoje pažeista kultūros paveldo objekto - (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų rūmų (u. k. (duomenys neskelbtini)) vertingoji savybė, kuri buvo nustatyta 2020-11-23 aktu Nr. KPD-SK-435.

Dėl ginčui taikytino teisinio reguliavimo

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija, toliau – Taisyklės), Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (toliau - Statybos įstatymas), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymas (toliau - Priežiūros įstatymas) ir kiti teisės aktai.

Inspekcija yra viešojo administravimo subjektas, kuriam taikytinos VAI nuostatos. Šios nuostatos užtikrina asmenų teisę į teisėtą, objektyvų ir pagrįstą jų prašymų bei skundų nagrinėjimą.

VAI nustato dvi kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus, yra vadinamas *prašymu* (VAI 2 str. 10 d.), o asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti, – *skundu* (VAI 2 str. 12 d.).

VAI 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Taisyklių 45 punktas nustato, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 p.); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 p.); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 p.); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 p.). Taip pat pažymėtina, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai (VAI 10 str.).

Priežiūros įstatymas nustato teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros tvarką, valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos – Inspekcijos – kompetenciją, pareigas ir teises (1 straipsnio 1 dalis).

Statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija (Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalis). To paties įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad statybos valstybinė priežiūra apima: prisijungimo sąlygų ir specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų (toliau – specialieji reikalavimai) išdavimo terminų laikymosi priežiūrą, išduotų prisijungimo sąlygų ir (ar) specialiųjų reikalavimų teisėtumo tikrinimą (1 dalis); statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą (2 dalis); statybos dalyvių veiksmų atitikties statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą (3 dalis); statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą (4 dalis); privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą (5 dalis); statybos užbaigimo procedūros organizavimą (6 dalis); šiame skirsnyje nurodytų dokumentų išdavimą (7 dalis); statomų statinių avarių tyrimą (8 dalis); asmenų prašymų, skundų dėl statybos proceso nagrinėjimą (9 dalis); konsultacijų ir metodinės pagalbos dėl statybos proceso teikimą ir kitus prevencinius veiksmus, kuriais siekiama mažinti pažeidimų vykdant statybą: teisės aktų analizę, informacijos apie teisės aktų taikymą vertinimą ir viešinimą, prevencinius patikrinimus (10 dalis); pranešimų apie statybos pradžią tikrinimą (11 dalis); pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumo tikrinimą (12 dalis); kitus šiame įstatyme ir kituose statybos valstybinę priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus su statybos valstybine priežiūra susijusius Inspekcijos veiksmus (13 dalis).

Pagal Priežiūros įstatymo 11 straipsnio 1 dalį Inspekcija statybos patikrinimus atlieka vadovaudamasi Inspekcijos tvirtinamais patikrinimų planais (1 dalis), viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų pagrindu (2 dalis), savo iniciatyva, kai pagal turimą informaciją kyla įtarimų dėl statybos teisėtumo (3 dalis), vykdydama teisėsaugos ir kitų valstybės institucijų pavedimus (4 dalis). Statybos patikrinimus atlieka statybos valstybinės priežiūros pareigūnai. Į statybos patikrinimus gali būti kviečiami kitų viešojo administravimo subjektų atstovai ir kiti suinteresuoti asmenys (11 straipsnio 2 dalis).

Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje numatyti skundų nenagrinėjimo ir jų nagrinėjimo nutraukimo pagrindai: Viešojo administravimo įstatymo nustatytais atvejais (1 dalis), skundą pateikusio asmens prašymu, išskyrus atvejus, kai dėl pažeidimo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą

arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas (2 dalis), dėl teritorijų planavimo procese iki teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo priimtų sprendimų – jeigu teritorijų planavimo dokumentas patvirtintas, išskyrus atvejus, kai dėl pažeidimo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas (3 dalis), dėl patvirtinto teritorijų planavimo dokumento teisėtumo – jeigu nuo jo patvirtinimo iki skundo padavimo praėjo daugiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai dėl sprendimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas (4 dalis), dėl nevykdant teritorijų planavimo proceso priimtų sprendimų (tarp jų sprendimų, kai nevykdant teritorijų planavimo proceso teritorijų planavimo dokumentuose taisomos techninės klaidos, keičiama arba nustatoma žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas), – jeigu nuo jų priėmimo iki skundo padavimo praėjo daugiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai dėl sprendimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas (5 dalis), dėl iki statybą leidžiančių dokumentų išdavimo priimtų sprendimų – jeigu buvo išduotas statybą leidžiantis dokumentas, išskyrus atvejus, kai dėl sprendimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas (6 dalis). Skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jo padavimo metu nuo pažeidimų padarymo, skundžiamų sprendimų priėmimo praėjo daugiau kaip 10 metų (Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 2 dalis).

Dėl šios administracinės bylos nagrinėjimo ribų ir ginčo esmės

Procesiniuose dokumentuose ir Komisijos posėdžio metu pareiškėjai A. M., G. M. ir jų atstovė advokatė E. B. nurodė, kad šioje byloje teikia skundą dėl tos pačios situacijos antrąkart; teigia, kad atsakovai nesurinko jokių objektyvių įrodymų, pagrindžiančių 10 metų senaties termino taikymą; teigia, kad Inspekcija nevykdė Komisijos 2024-11-29 sprendimo, priimto administracinėje byloje Nr. AG1-282/10-2024, ignoravo Komisijos nurodymą, kad „*Inspekcija privalo išsamiai ištirti pareiškėjo nurodytas aplinkybes bei tinkamai iforminti duomenų šaltinius ir / ar įrodymus, kurie nekeltų jokių abejonių dėl dokumentuose pateiktų duomenų tikslumo ir patikimumo.*“

Šiuos pareiškėjų ir jų atstovės advokatės E. B. argumentus Komisija pripažįsta iš dalies pagrįstais.

Sprendžiant klausimą dėl ginčijamų sprendimų teisėtumo, pirmiausia pažymėtina, kad Inspekcija ir KPD yra viešojo administravimo subjektai, veikė viešojo administravimo srityje, todėl jų veiklai taikytinos ir VAI nuostatos, kurios, be kita ko, nustato viešojo administravimo principus, garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 str. 1 d.).

Viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad viešojo administravimo subjektai vykdydami įstatymais joms priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai.

VAĮ 2 str. 12 d. nustatyta, kad skundas – tai asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Viešojo administravimo subjektai savo veikloje be kitų, vadovaujasi išsamumo principu. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (3 str. 5 p.). Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (*žr., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-02-13 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-7/2012*).

Priežiūros įstatymo 31 str. 1 d. 9 p. nustatyta, kad skundai, pateikti pagal kompetenciją, nenagrinėjami, be kitų pagrindų, jeigu skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos

darbams nereikia rengti nei statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėja pradėjus nagrinėti skundą, skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama (31 str. 3 d.).

Atsakovių priimti ginčo sprendimai yra individualūs administraciniai aktai, kuriems taikomi VAĮ reikalavimai. Vertindama atsakovių priimtų sprendimų atitikimą VAĮ tokio pobūdžio aktams keliamus reikalavimus, Komisija pažymi, kad VAĮ 3 str. apibrėžia principus, kuriais savo veikloje turi vadovautis viešojo administravimo subjektai. Minėto straipsnio 5 p. nustato išsamumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Viešojo administravimo subjekto sprendimai turi būti pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Tam, kad individualus administracinis aktas būtų teisėtas, jis turi apimti faktinių aplinkybių tyrimą, taikytinas teisės normas, teisinį nustatytų faktų vertinimą. VAĮ 10 str. 5 d. nustatyti reikalavimai administraciniam sprendimui, tame tarpe, reikalavimas nurodyti administracinio sprendimo motyvus.

Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas ne kartą yra konstatavęs, kad VAĮ 10 str. nuostatos reiškia, jog administraciniame sprendime, be kita ko, motyvų išdėstymas turi būti tinkamas, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022-08-31 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022; 2024-06-12 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-102-502/2024 ir kt.*).

Nagrinėjamu atveju iš bylos medžiagos nustatyta, kad pareiškėjų A. ir G. M. atstovė advokatė E. B. su 2024-07-09 skundu kreipėsi į Inspekciją, nuroydamą, kad Buto Nr. (duomenys neskelbtini), esančio adresu (duomenys neskelbtini) savininkė L. V. savavališkai užėmė bendro naudojimo patalpos – koridoriaus Nr. a-4, dalį, koridoriuje pastatydama sieną ir įsirengdama duris bei galimai įsirengė praėjimą laikančiojoje konstrukcijoje, kad galėtų patekti į Buto Nr. (duomenys neskelbtini) patalpas. Skundu pareiškėjų atstovė advokatė E. B. prašė ištirti aprašytą situaciją ir taikyti atsakomybę L. V. bei įpareigoti L. V. atlaisvinti neteisėtai užimtą koridoriaus Nr. a-4 dalį, pašalinant pastatytą sieną ir duris ir atstatyti koridorių į pirminę padėtį, nurodytą VI „Registrų centras“ pateiktame plane.

Iš Valstybės įmonės Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo matyti, kad pastato, esančio adresu (duomenys neskelbtini) paskirties grupė – administracinių; pagrindinė naudojimo paskirtis – administracinių, statinio kategorija – neypatingasis (žr., administracinė byla Nr. AG1-282/10-2024 b. l. 81).

Ginčijamu Raštu Nr. (duomenys neskelbtini) Inspekcija ir antrąkart nusprendė nutraukti 2024-07-09 pareiškėjų skundo nagrinėjimą, nurodžiusi, pirma, kad „*Kadangi statybos darbai buvo atlikti nekeičiant Pastato fasado išvaizdos, atliktiems paprastojo remonto ir kapitalinio remonto darbams statybos leidimas nebuvo privalomas.*“, antra, kad „*Patikrinimo metu nebuvo nustatyta jokių objektyvių duomenų, kad statybos darbai buvo atlikti kitu laikotarpiu [2002-2007 metai]*“ bei „*Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 2 dalis numato, kad skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jo padavimo metu nuo pažeidimų padarymo, skundžiamų sprendimų priėmimo praėjo daugiau kaip 10 metų. Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 3 dalis numato, kad jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėja pradėjus nagrinėti skundą, skundo nagrinėjimo procedūra nutraukiama. Atsižvelgiant į tai, kad skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 ir 9 punktais, 2 dalimi, 3 dalimi, Jūsų skundo nagrinėjimo procedūra yra nutraukiama.*“

Ginčijamu Raštu Nr. (duomenys neskelbtini) Kultūros paveldo departamentas iš Inspekcijos gautos medžiagos (persiųstos Inspekcijos pagal 2025-03-24 raštą Nr. 2D-6820) tyrimą nutraukė, kaip jis nurodo, nes „*Kadangi VTPSI nagrinėdama Skundą išsiaiškino, kad Skunde nurodyti statybos darbai buvo atlikti 2002-2007 metų laikotarpyje, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.125 straipsnio 1 dalies nuostatą, kad bendrasis ieškinio senaties terminas yra dešimt metų, KPD Kauno teritorinis skyrius priima sprendimą Skundo dalies, persiųstos nagrinėti pagal kompetenciją, nenagrinėti.*“

Įvertinusi į bylą pateiktus įrodymus, Komisija sprendžia, kad tiek Inspekcija, tiek ir KPD, netinkamai išnagrinėjo pareiškėjų 2024-07-09 skundo reikalavimus, nurodė prieštarigus faktinius bei teisinius duomenis ir nepagrįstai atsisakė nagrinėti 2024-07-09 skundą ir toje dalyje, kuri susijusi su galimu 10 metų senaties terminu, dėl ko abiejų atsakovų priimti sprendimai yra naikintini.

Šioje dalyje Komisija pažymi, kad antrąkart nagrinėdama pareiškėjų 2024-07-09 skundą Inspekcija, nors ir išsamiau surašė ginčijamą Raštą Nr. (duomenys neskelbtini), tačiau iš pastarojo Rašto taip ir lieka neaišku, ar, L. V. (ne)pažeidė teisės aktus ir, jeigu jie yra pažeisti, tai ar vis dėl to Inspekcijos skundžiamame Rašte Nr. (duomenys neskelbtini) Inspekcijos nurodoma aplinkybė dėl 10 metų senaties termino tėra tik papildoma ir sąlyginai šalutinė informacija pareiškėjams šioje dalyje. Komisija atkreipia dėmesį, kad šie neaiškumai iš naujo nagrinėjant privalo būti pašalinti ir Inspekcijos sprendimas surašytas aiškiai ir nedviprasmiškai.

Tam, kad Inspekcija galėtų taikyti Priežiūros įstatymo teisės normas ir jo pagrindu neatlikti tyrimo bei atsisakyti skundą nagrinėti, privalo nustatyti abejonės nekeliančią aplinkybę, kad nuo statybos darbų iki skundo padavimo praėjo daugiau kaip 10 metų. Šios teisės normos konstrukcija yra formali, t. y. jos taikymui pakanka nustatyti, kad nuo minėto sprendimo priėmimo iki skundo padavimo Inspekcijai praėjo daugiau nei 10 metų. Šiuo atveju Inspekcija tai neatliko, todėl Komisijos vertinimu, atsakovė netinkamai taikė Priežiūros įstatymo teisės normas ir jo pagrindu nenagrinėjo pareiškėjų reikalavimo.

Atsisakiusi nagrinėti skundo reikalavimą minėtu pagrindu, Inspekcija neturėjo pareigos atlikti statybos darbų vertinimo, teisėtumo tyrimo ar kitų veiksmų, o turėjo tinkamai ir aiškiai informuoti pareiškėjus apie atsisakymą nagrinėti bei atsisakymo faktines ir teises prielaidas. Komisijos vertinimu, Skundžiamame rašte Inspekcija netinkamai nemotyvavo šį savo sprendimą.

Pasisakant dėl abiejų atsakovų – viešojo administravimo subjektų - pareigos nustatyti tikslų statybos darbų atlikimo ir / ar remonto užbaigimo laikotarpį bei termino pabaigos datą ginčo objekte (pažymėtina, kad Inspekcijos išvada (kurią vėliau kaip prezumpciją, priimdama irgi skundžiamą šioje byloje Raštą Nr. (duomenys neskelbtini) taikė ir Kultūros paveldo departamentas) šiuo klausimu grindžiama vieninteliu argumentu ir asmeniškai suinteresuoto tuo klausimu asmens L. V. 2024-08-08 rašte Inspekcijai pateiktu paaiškinimu, kad statybos darbų atlikimo laikas yra nuo 2002 m. iki 2007 m), Komisija pažymi, kad šiuo atveju Inspekcija, priimdama sprendimą nenagrinėti pareiškėjų skundo Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 3 dalies pagrindu, nesirėmė objektyviais duomenimis, įrodančiais atliktų statybos darbų pabaigos momentą, pvz., kadastro duomenų byla, kurioje užfiksuoti pakeitimai ar panašiai. Komisijos vertinimu, atsisakyti nagrinėti minėtu pagrindu institucija turėjo tik tuo atveju, jei būtų tinkamai (remiantis objektyviais duomenimis) nustačiusi taikytino termino pradžios momentą. Nagrinėjamu atveju, iš bylos medžiagos matyti, kad tokios aplinkybės nebuvo nustatytos, taip pat jos nenurodytos skundžiamame sprendime, juo labiau, kad ginčo objektas yra susijęs ir su viešuoju interesu – teisės aktais saugoma (duomenys neskelbtini) dvaro sodyba.

Tuo pačiu Komisija atkreipia dėmesį ir į nenuoseklus ir prieštarigus trečiojo asmens paaiškinimus dėl statybos darbų atlikimo ir / ar remonto laikotarpio bei termino pabaigos datos ginčo objekte. Vienuose paaiškinimuose (L. V. 2024 m. liepos 8 d. pateikė Inspekcijai raštu paaiškinimus, kuriuose pati ir nurodė) teigiama, kad 2002 m. butą nupirko jos vyras F. V. pareiškėjos vardu ir atliko buto remonto darbus iki mirties – 2007 m. jokių darbu pati neatliko, ten negyvena ir niekada negyveno, kaip buvo atlikti remonto darbai, teisės aktai nedraudė to atlikti. O Komisijos posėdžio metu jau nurodoma, kad L. V. neprisimena, kad jos gyvenimo laikotarpiu būtų atlikti / atlikinėjami statybiniai darbai ginčo bute; nurodo, kad koks butas buvo bei kokios būklės tuo metu, tokį nusipirko ir jame gyveno, bei tokia būklė tebėra iki šiol.

Komisija atkreipia dėmesį ir į atsakovo KPD pasyvumą šioje situacijoje bei prieštarinę poziciją. Komisijoje 2025 m. birželio 26 d. gauti atsakovės pačio Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos iniciatyva pateikti papildomi duomenys (reg. Nr. 20R1-490), kuriuose nurodoma:

pirma, skundo objektas yra nekilnojamoji kultūros vertybė - (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų (u. k. (duomenys neskelbtini)) rūmai (u. k. (duomenys neskelbtini)), (duomenys neskelbtini). (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų (u. k. (duomenys neskelbtini)) vertingosios savybės ir reikšmingumo lygmuo (regioninis) nustatyti bei teritorijos ribos apibrėžtos Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos trečiosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2020-11-23 aktu Nr. KPD SK-435 (su vėlesniais papildymais). Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 8 straipsnio 12 dalyje nurodyta, kad Kultūros vertybių registro duomenys yra vieši ir skelbiami tinklalapyje <https://kvr.kpd.lt> ;

antra, Lietuvos kultūros paveldo mokslinis centras 1991 m. gruodžio 23 d. raštu Nr. 248 „Dėl dvarų bei palivarkų sodybų įrašymo į išaiškinamų paminklų sąrašą“ (duomenys neskelbtini) buvusio dvaro sodybos fragmentus (Kauno rajonas) įrašė į Išaiškinamų paminklų sąrašą ir suteikė numerį IP (duomenys neskelbtini). Šis raštas parengtas „<...> remiantis Lietuvos Respublikos istorijos ir kultūros paminklų apsaugos ir naudojimo įstatymu (32 str.) <...>“, kuris Lietuvos Respublikos 1990 m. liepos 30 d. įstatymu Nr. I-433 „Dėl Lietuvos Respublikos istorijos ir kultūros paminklų apsaugos ir naudojimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo“ (Žin., 1990, Nr. 23-563) buvo papildytas ir pakeistas, t. y. „<...> padaryti Lietuvos Respublikos istorijos ir kultūros paminklų apsaugos ir naudojimo įstatyme (Žin., 1997, Nr. 36-470) šiuos papildymus ir pakeitimus <...>“;

trečia, Lietuvos Respublikos kultūros paveldo inspekcija 1995 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. 01-8-413 „Dėl kultūros paveldo objektų, esančių Naujai išaiškinamų istorijos ir kultūros paminklų sąrašė, kurių įtraukimo trejų metų terminas pasibaigė 1995.01.31, įrašymo į laikinąją istorijos ir kultūros paminklų apskaitą“ remdamasi Lietuvos Respublikos kultūros paveldo inspekcijos laikinojo įstatymo 8-ojo straipsnio 2-ąja pastraipa, nutarė nuo 1995-01-31 įrašyti į Laikinąją istorijos ir kultūros paminklų apskaitą kultūros paveldo objektus, esančius naujai išaiškinamų istorijos ir kultūros paminklų sąrašė ir kurių įtraukimo trejų metų terminas pasibaigė 1995-01-31, tarp kurių minimi ir (duomenys neskelbtini) buvusio dvaro sodybos fragmentai (toliau dokumente – Dvaras);

ketvirta, Lietuvos Respublikos kultūros paveldo inspekcijos laikinojo įstatymo (Žin., 1990, Nr. I-432) 8-ojo straipsnio 2-oje pastraipoje nurodyta, kad Kultūros paveldo inspekcijos kompetencija įtraukti į laikiną istorijos ir kultūros paminklų apskaitą trejiems metams naujus objektus ir minėtam laikotarpiui nustatyti šių objektų teritorijos, apsaugos, įtakos, reguliuojamo užstatymo ir saugomo kraštovaizdžio zonas bei režimą jose, apie tai informuojant atitinkamą savivaldybę ir objekto savininką ar naudotoją. Todėl Kultūros paveldo inspekcija duomenis pateikė rajonų ir miestų valdyboms, tame tarpe ir Kauno rajono valdybai, nurodydama, kad Dvaras yra įtrauktas į Laikiną istorijos ir kultūros paminklų apskaitą ir pridėjo su tuo susijusį priedą.

Be to, 2025 m. birželio 26 d. atsakovės Kultūros paveldo departamento paaiškinimuose yra išdėstyta pozicija, kad KPD nesutinka su trečiojo asmens atstovų teiginiu, kad Dvaras įregistruotas į Kultūros vertybių registrą tik 2021-02-01 (pridedamas prie atsiliepimo Kultūros vertybių registro išrašas), nes ši data nurodyta prie (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų rūmų (u. k. (duomenys neskelbtini)), Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybai patikslinus Dvaro apskaitos duomenis Kultūros vertybių registre. Tačiau prie Dvaro apskaitos duomenų iš tikrųjų nurodyta „Įregistravimo registre data 1992-03-31“ ir „Seni kodai: Nr. naujai išaiškinamųjų sąrašė: (duomenys neskelbtini); Nr. laikinosios apskaitos sąrašė: (duomenys neskelbtini)“. Kartu su šiuo dokumentu taip pat pateikta (duomenys neskelbtini) dvaro sodybos fragmentų ištrauka.

Taigi, šiuo atveju darytina išvada, kad KPD, kaip viešojo intereso apsaugos institucija šioje teisinėje situacijoje, privalo būti aktyvus bei panaudoti visas įstatymų leidžiamas priemones saugomai vertybei (ap)ginti, jeigu yra ar būtų nustatyti bent mažiausi pažeidimai ar teisės aktų nesilaikymai valstybės saugomame objekte – šiuo atveju ginčo objekte.

Taigi ginčijamuose atsakovų sprendimuose privalo būti pateikti aiškūs ir pakankami motyvai dėl nustatytų faktinių aplinkybių bei motyvai dėl tokių aplinkybių vertinimo. Šiuo atveju, tiek Inspekcija, tiek ir KPD, neatliko objektyvaus visų aplinkybių, turinčių įtakos sprendimų pagrįstumui, įvertinimo. Atsižvelgiant į tai, abu skundžiamieji sprendimai nelaikytini tinkamai pagrįstais ir motyvuotais, todėl naikintini.

Komisija atkreipia dėmesį ir į tai, kad iš naujo nagrinėdama pareiškėjų 2024-07-09 skundą, Inspekcija privalo išsamiai ištirti pareiškėjo nurodytas aplinkybes.

Komisija taip pat pažymi, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje yra konstatuota, jog ginčą nagrinėjančios institucijos sprendimas, kuriuo buvo panaikintas viešojo administravimo subjekto priimtas aktas dėl to, kad jame netinkamai išdėstyti jo priėmimo motyvai, nereiškia, jog viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokią sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014-01-08 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-2008/2013, 2014-02-04 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-120/2014).

Komisijai 2025-04-25 dieną pateiktame skunde pareiškėjai A. M. ir G. M. ketvirtąjį skundo reikalavimą suformulavo taip: „*įpareigoti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2024-07-09 d. skundą Nr. 24/07/09-01*“.

Taigi tenkinus pareiškėjų skundo Komisijai reikalavimus ir panaikinus 2025-03-24 Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento raštą Nr. (duomenys neskelbtini), tenkintinas ir išvestinis pareiškėjų reikalavimas ir Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įpareigojama pakartotinai išnagrinėti 2024-07-09 pareiškėjų A. ir G. M. skundą Nr. 24/07/09-01 bei priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą (IAGNTĮ 20 str. 1 d. 3 p.).

Skundžiamo sprendimo panaikinimas suponuoja institucijos, kaip viešojo administravimo subjekto, kuriam taikomas gero administravimo principas, pareigą išnagrinėti klausimą iš naujo pagal teisės aktų reikalavimus ir priimti naują administracinį sprendimą (žr. LVAT 2024-10-02 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-250-822/2024). Taigi, pripažinus, jog skundžiamas sprendimas neatitinka teisės aktų reikalavimų, vadovaujantis ABTĮ 94 straipsnyje numatytais akto panaikinimo pasekmėmis, atsakovė privalo tinkamai išnagrinėti pareiškėjos pateiktą prašymą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį motyvuotą sprendimą (ABTĮ 94 straipsnis, IAGNTĮ 20 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Likusieji bylos proceso šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys lemiamos juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui, todėl detalčiau nedėstyti ir neanalizuotini. Be to, LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 16034/90 *V. de H. v Netherlands*, 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 20772/92 *H. v Finland*, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 *G.R. v Spain* ir kt.). LVAT jurisprudencijoje aiškinant Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) normas (ABTĮ 13 str. 1 d., 20 str.) taip pat ne kartą buvo imperatyviai pažymėta, kad įstatymo reikalavimas motyvuoti teismo sprendimą nereiškia įpareigojimo teismui atsakyti į kiekvieną proceso dalyvio argumentą (LVAT 2008 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁴⁴⁴-196/2008, 2009-07-24 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁷⁵⁶-151/2009, 2009 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵²⁵-194/2009, 2013 m. vasario 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-216/2013 ir kt.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 str. 1 d. 3 p., 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti 2025-03-24 Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento raštą Nr. (duomenys neskelbtini).

Panaikinti 2025-04-09 Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus raštą Nr. (duomenys neskelbtini).

Įpareigoti Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos per 20 darbo dienų nuo sprendimo įsiteisėjimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Įpareigoti Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministeriją per 20 darbo dienų nuo sprendimo įsiteisėjimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Lionela Gelmanienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Darius Saveikis